

713

ՊՐԻՆՏԵՐՆԵՐ, ԲՈՒՈՐ ՑԵՐԿՐՆԵՐԻ, ՄԻՆՑԵՐԻ

87

ԲՈՒՇԵՎԻԿՈՐԵՆ ՊԱՅՔԱՐԵԼ

ՅԵՐԿԱԹՈՒՂԱՅԻՆ ՏՐԱՆՍՊՈՐՏԻ
ՊԼԱՆԸ ԳԵՐԱԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ

ԸՆԿ. Լ. Մ. ԿԱԳԱՆՈՎԻԶԻ ՃԱՌԸ

ՅԵՐԿԱԹՈՒՂԱՅԻՆ ՏՐԱՆՍՊՈՐՏԻ ԱՇԽԱՏՈՂՆԵՐԻ ԽՈՐՀՐԴԱԿՈՒԹՅԱՆԸ
1935 թ. ԱՊՐԻԼԻ 1—9-Ը

656.2

4-12

ՀՐԵՏԵՐԵԿՈՒԹՅՈՒՆ ԸՆԴՐՑԵՐԿԵԹՈՒՂԱԻ ՏՏՀ ՃԸՆԽՈՐՀՐԻԻ

Թ. Ի. Ը. Ի. Ը. 1935 թ.

656.2

4-12

Այս.

ԲՈՂԵՎԻԿՈՐԵՆ ՊԱՅՔԱՐԵԼ

ՅԵՐԿԱԹՈՒՂԱՅԻՆ ՏՐԱՆՍՊՈՐՏԻ
ՊԼԱՆԸ ԳԵՐԱԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ

ԸՆԿ. Լ. Մ. ԿԱԳԱՆՈՎԻՉԻ ՋԱՌԸ

ՅԵՐԿԱԹՈՒՂԱՅԻՆ ՏՐԱՆՍՊՈՐՏԻ ԱՇԽԱՏՈՂՆԵՐԻ ԽՈՐՀՐԴԱԿՈՒԹՅԱՆԸ
1935 թ. ԱՊՐԻԼԻ 1—9-Ը

713
~~11060~~

6 MAY 2013

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿՐԹԱԳՐԱԴԱՐԱՆ

20308 29.427

ԿՐԹԱԳՐԱԴԱՐԱՆ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ԿՐԹԱԳՐԱԴԱՐԱՆ

ՆԱԽԱՐԱՐԱՆԻ ԿՐԹԱԳՐԱԴԱՐԱՆ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ԿՐԹԱԳՐԱԴԱՐԱՆ

4302-91

582653

Լ. Մ. ԿԱԳԱՆՈՎԻԶ

Հ. Բ. Մ. ԿԱԳԱՆՈՎԻԶԻ ԿՐԹԱԳՐԱԴԱՐԱՆԻ ԿՐԹԱԳՐԱԴԱՐԱՆ
ԿՐԹԱԳՐԱԴԱՐԱՆԻ ԿՐԹԱԳՐԱԴԱՐԱՆ
ԿՐԹԱԳՐԱԴԱՐԱՆԻ ԿՐԹԱԳՐԱԴԱՐԱՆ

ԽՈՐՀՐԴԱԿՅՈՒԹՅԱՆ ՆՇԱՆԱԿՈՒԹՅՈՒՆԸ*)

Ընկերներ, Համկոմկուսի Կենտ-
 րոնի և կառավարության հանձնա-
 րարությունները, Հաղորդակցության
 ձախուղարհների ժողովումները ներ-
 կա խորհրդակցությունները հրավիրել
 և յերկաթուղիների պետերին, յեր
 կաթուղային քաղաքախնների պետե-
 րին, շահագործման բաժանումներ-
 ների և նրանց քաղաքախնների մի
 շարք պետերին, խոչորակույն կա-
 յարանների, վաղուդային տեղամա-
 սերի, շոգեքարշային ղեկուներին,
 յերկաթուղային կառուցումներին,
 վարող յերկաթուղիների սպասարկ-
 ման պետերին ու կուսակազմակեր-
 պիչներին: Այստեղ ներկա յեն նաև
 տրանսպորտի հետ անմիջապես
 չվում ունեցող արդյունաբերու-
 թյան աշխատողները:

Մեր խորհրդակցությանը մաս-
 նակցում են կուսակցության և կա-
 ռավարության ղեկավարները: Մեր
 խորհրդակցությանը ներկա յե նա,
 ով ամբողջ յերկրին խրախուսում և
 մեծ դործեր կատարելու, նա, ով
 այժմ հանդիսանում և մեղ յեր-

կաթուղայիններին տրանսպորտի
 բարելավման պայքարում անմիջա-
 կանորեն վողեորողն ու ղեկավա-
 րողը՝ մեր ընկեր ՍՏԱՆԻՆԸ: (Բու-
 որն ծափահարությամբ):

Ներկա խորհրդակցության նշա-
 նակությունն արտասովոր և: Տրան-
 սպորտի խնդիրը ղրված և այնքան
 սուր, վոր հաղիվ թե կարելի լինի
 ներկա խորհրդակցության խնդիր-
 ները հանդեցնել միմիայն ընթացիկ
 հարցերի պարզարանման: Այդպես
 են ղրում, այդպես են ղիտակցում,
 չեմ սխալվի, յեթե ասեմ՝ վոչ
 միայն մեր կուսակցությունը, այլ
 և խորհրդային Միության աշխա-
 տավոր մասսաների մեծամասնու-
 թյունը:

Կուսակցության ձայնով, մեր
 մեծ հայրենիքի բոլոր աշխատավոր
 ների ձայնով ընկեր ՍՏԱՆԻՆԸ կու-
 սակցության 17-րդ համագումա-
 րում ասաց, թե «տրանսպորտն այն
 նեղ տեղն և, վորի պատճառով կա-
 րող և, թեև արդեն նույնիսկ ըմ-
 կրվում և սայթաքել մեր ամբողջ
 եկանոմիկան, և, ամենից առաջ,
 մեր ապրանքաշրջանառությունը:

Դա այնպիսի սուր հարցադրումն
 և, վոր պիտի սախեր բոլոր յերկա
 թուղայիններին՝ սթափվել, ինչպես
 հարկն և: Դժբախտաբար, կուսակ-
 ցության 17-րդ համագումարից հե-
 տո յերկաթուղայինների աշխա-
 տանքում մենք իսկական բեկում
 չենք ունեցել: Յերկաթուղային աշ-

*) Ներկա սղադրության մեջ մի-
 անցված և ըն. Լ. Մ. Կազանովի-
 չի յերկու յելույթը, վոր նա ունե-
 ցել և՛ յերկաթուղային տրանսպոր-
 տի տնտեսական ու քաղաքախն աշ-
 խատողների խորհրդակցությանը՝
 ապրիլի 1-4-ը և յերկաթուղային
 քաղաքախնների աշխատողների խոր
 հրդակցությանը՝ ապրիլի 9-ին:

խատուները դեռ չեն դիտակցել դրուժյան լրջութիւնը և լրջութիւնը նրան չափազանցապես չափազանցեցնել է ինչ և ինչ կուսակցութեան 17-րդ համագումարում:

Պետք է ճիշտն ասել՝ յերկաթուղայինների մեծամասնութիւնը դեռ ևս չի յուրացրել աշխատանքի այն մեթոդները, վորոնց ուղեւթյամբ վերածնվել, զարգացել, ամրապնդվել և մեծ ուժի յետ վերածվել մեր սոցիալիստական ինդուստրիան: Ծանր արդիւնաբերութեան մեթոդները, վորոնք հետո գործածվել են Դոնբասի քարածխի արդիւնաբերութեան վերակառուցման ժամանակ, իսկ հետո մեծ հաջողութեամբ գործադրվել նաև մեր արդիւնաբերութեան բոլոր ճյուղերում, այն մեթոդները, վոր հետո կուսակցութեան կենտրոնում ու կառավարութեան իրենց վորոշումներով տարածել են նաև յերկաթուղային տրանսպորտում, հաշիվ չեն անել յերկաթուղային տրանսպորտի աշխատողների կոմից:

Որոշք նոր դրուժյունների վորոշումների մասին չէ: Դրուժյուններ տրված են ընկեր ՍՍՍՌ-ի յիւրիւթներում, Կենտրոնի և Ժողովրդական վորոշումներում, կուսակցութեան և խորհուրդների համագումարում, կուսակցութեան և կառավարութեան ղեկավարների կողմից արտասանած ճառերում: Որոշք մի միայն պրակտիկ աշխատանքի բա-

րելավման, բոլոր յերկաթուղայինների և, առաջին հերթին, նրանց լավագույն մասի ուժերի, դիտակցութեան, ընդունակութիւնների մոտ իրիկացիայի մասին և, այդ դրուժութեանը պրակտիկ կերպով իրականացնելու համար:

Ներկա խորհրդակցութեանը մենք պետք է քաջենք անցած ճանապարհի սահմանագիծը, սահմանագիծը վոչ թե թելթի վրա, այլ մեր պրակտիկ աշխատանքում: Մենք պետք է ասենք, վոր այնպես ինչպես այժմ եմ աշխատում յերկաթուղիում, այլևս աշխատել չի կարելի: Մենք պետք է նախագիծենք պրակտիկ միջոցներ, թե ինչպես աշխատել, թե ինչպես վերացնել այն խորհրդակցութեան թերութիւնները, վորոնք գոյութիւն ունեն յերկաթուղային տրանսպորտում:

խորհրդակցութեան չի դրված յերկաթուղային տրանսպորտի՝ իր բոլոր ճյուղերի հետ միասին՝ աշխատանքի հարցն ընդհանրապես, այլ վերցված է յերեք հանդիսացալին խողիւր-պայքարը խորտակումների դեմ, վագոնների շրջանառութեան արագացումն և կապիտալ շինարարութիւնը: Այդ խողիւրները վճարահան են և հնարավորութիւն են տալիս համադրելու յերկաթուղային տրանսպորտի ընթացիկ պայքարը տրանսպորտի հետագա վերակառուցման հեռանկարների հետ:

II.

ԽՈՐՀԱՎՈՐՆԵՐԻ ԴԵՄ ՊԱՅԳԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

Մարտի 19-ի հրամանի մեջ զնացքների խորտակումների և վթարումների դեմ պայքարելու խողիւրները պարզաբանված էլին այն աստիճան վորոշակի, վոր յետ դրանք մանրամասնորեն չեն կրկնի այս խորհրդը

դակցութեանը: Յես կանգ կառնեմ միայն այդ հրամանը գործնականապես կյանքում գործադրելու մի քանի հարցերի վրա: Անհրաժեշտ է, ամենից առաջ, նախազգուշացնել այս խորհրդակցութեանը և բոլոր

յերկաթուղայիններին այն մտքով, վորպեսզի նրանք չչափազանցեն զնացքների խորտակումների և վթարումների դեմ մղվող պայքարի մեջ ստեղծված տրամադրութիւնների բեկումը: Գնացքների խորտակումների ու վթարումների դեմ պայքարելու մեջ իսկական բեկում դեռ չկա:

Մեզանից ամեն մեկը պետք է ինքնաքննադատուրեն վերաբերվի ինքն իրեն և շրջապատողներին ու ամեն ոք ստուգել իրեն, թե ինչ կարելի յեր անել զնացքի խորտակման առաջն ատենից համար և ինչ չէ արված: Հարկավոր է մերկացնել այն մարդկանց, վորոնք միայն խոսում են, բայց գործ չեն անում: Ներկայումս խոշոր վտանգը կայանում է նրանում, վորպեսզի զնացքների խորտակումների դեմ պայքարելու հրամանից հետո տեղի ունեցող պրակտիկութիւնների, վորոշումների, զգայական վերաբերմունքի, համարութիւնների ու ցրն ծութեան մեջ չփչանա այն գործնական աշխատանքը, վոր ծավալվելու յետ մեկ մոտ հրամանի համաձայն:

Գնացքների խորտակումների դեմ պայքարելու մասին հրամաններ տրվում էլին նաև առաջ: Այդ հրամաններից շատերը շատ լավ էլին, բայց ամբողջ չարիքը նրանում է, վոր չկար հրամանների կատարման ստուգումն: Կարծում էլին, թե խորտակումների ու վթարումների դեմ պայքարելու յերկաթուղիների կատարած աշխատանքի ու միջոցառումների մի հարյուրերորդ մասն է: Միանգամայն չհասկացան այն, վոր վոչ միայն խորտակումները և վթարումները յերկաթուղիների աշխատանքի վորակի հիմնական ցուցանիշն են, այլ և պայքարը դրանց դեմ - յերկաթուղային տրանսպորտ-հարկավոր է հասկանալ, վոր հենց

տի աշխատանքի վերակառուցման կարևորագույն լծակն է:

Իսկական վերակառուցումն անցնում է այդ վերակառուցմանը ցույց տրվող դիտարկութեան դեմ մղվող պայքարի մեջ: Այդպիսի դիտարկութեան տարրեր, խոսքն անկեղծորեն, կան նույնիսկ մեր և ձեր նման մարդկանց մեջ՝ տրանսպորտի հրամանատարների մեջ:

Տրանսպորտի աշխատողների մեծամասնութիւնը կարծում է, թե զնացքների խորտակումները միայն դամայն անխուսափելի յերեւոյթ են: Ահա հենց այդ տեսակ տրամադրութիւնների դեմ է ուղղված ընդդեմ խորտակումների պայքարելու հրամանի սուր ծայրը: Գնացքների խորտակումների դեմ պայքարելու համար միջոցառելու յերկաթուղայիններին աջող կազմակերպելու նպատակով հարկավոր է, վոր հիմնական կադրերը հրամանատարները համատեղ լինեն հաղթանակի վերաբերմամբ:

Հրամանը, ինչպես առաջնահերթ կազմակերպչական միջոցառումներից մեկը, պարտավորեցնում է յերկաթուղիների պետերին մեկնել հետազոտելու զնացքի խորտակման ամեն մի կարևոր դեպքը: Որոշումների տեղը մեկնելու հարցի առթիվ այստեղ շատերը յիշուցնեն: Որոշումներից վորմանք կատարում էլին-ժամանակ կլինի արդե՞ր, մեկնելու և լուծարել յենթարկելու խորտակումների հետեանքները: Սկսում են հաշիւ տալ, որը բաղկացած է 24 ժամից, այդ ժամանակամիջոցում հարկավոր է կատարել բազմաթիւ աշխատանքներ, ստորագրել այդքան քանակութեամբ թղթեր, զեկուցումներ, Հաղորդակցութեան ծանապարհներ թողկոմատին. և ահա մեզանից դեռ պահանջում են մեկնել դիմելու դեմ - յերկաթուղային տրանսպորտ-հարկավոր է հասկանալ, վոր հենց

այդ ել-գրասենեակային բյուրո-կրատիկ մոտեցում է դեպի աշխատանքը: Ինչո՞ւ. վորովհետեւ, յետեւ մի ամսով յերկաթուղու վարչութիւնից մեկնեք դիժը, իհարկէ վոչ բյուրոկրատներն, պահպանելով ամեն տեսակ պայմանապնդութիւնն ու արտաքին ձեւը, այլ խորասուզվելով, մտնելով հարցի հենց խորքը, հենց ելուցիւն մեջ, մարդկանց ստուգելով աշխատանքի մեջ, ապա առանց ձեզ ել թղթերը կգրվեն, դուք մի փոքր վատ, բայց յերկաթուղին կաշխատի ապելի լավ: Դրա մեջ կասկած չկա (Մախաւարութիւն):

Յետեւ յերկաթուղու պետն ինքը չի կարող մեկնել, թող ուղարկի իր տեղակալին: Մենք այստեղ լսեցինք հաշվետուութիւններն զնացքների խորտակումների մասին: Յերկաթուղային տրանսպորտի վորքա՞ն դործնական հարցեր չոչափեցին խորտակումների, չողեքարչների, մեքենավարների, վագոների, յերկաթագծի, աղբանշանների, շահագործման մասին արված հաշվետուութիւններին առնչութիւնով, մի խոսքով յերկաթուղիների բոլոր բաժինների, ամբողջ աշխատանքի հարցերը:

Ի՞նչից ավելի հեշտ է սովորել և սովորեցնել ուրիշներին կառավարել ոպերատիվորեն: Նրա՞նից, վորպեսզի մաքուր թղթի վրա գրվի զարմանալի հրահանգ, ժողովում արտասանվի ուշագրավ ճառ, թե՞ անձամբ սովորել ոպերատիվ դեկավարում և ուրիշներին սովորեցնել խորտակումների որինակով այնտեղ, ուր դուք ստիպված կլինեք իրերի տրամաբանութեամբ ուղղել և դեկավարել ոպերատիվորեն: Յերկաթուղու ամեն մի պետ, որինակ, պետք է ինքը սովորի դեկավարել խորտակումը լուծարքի յենթարկելու ոժանդակ գնացքը: Յերկաթու-

ղու պետը կամ նրա տեղակալը ինքըն անձամբ պետք է քննի խորտակման ամեն մի կարեւոր դեպքը վոչ թե «խոշոր» յերկաթուղու ներ անելու և հետագայում «խորտակումներին վնասակարութեան մասին թեղիսներ» կաղմեկու տեսակետից, այլ գլխավորապէս պարզելու համար-ինչպե՞ս կարելի յէ իրոք ոպերատիվորեն կասեցնել այդ խորտակումները:

Վորովհետեւ ներկայումս յերկաթուղիների աշխատանքը գնահատվելու յէ գնցքների խորտակումների և վթարումների դեմ պայքարելու արդյունքներով, յերկուղ կա, վոր տեղերում կը փորձեն թաղցնել իրերի իսկական դրութիւնը, չեն հաղորդի տեղի սենցած բոլոր վթարումների կամ խորտակումների մասին: Մենք նախադուշացնում ենք ընկերներին, վոր չնայած անձնավորութեանը և անցյալ ծառայութիւններին, կենթարկենք ամենախիստ պատասխանատուութեան՝ աչքակալութեան, հաղորդակցութեան ծանապարհների ժողկոմատի դեկավարութեանը խաբելու, աչք հարցում կուսակցութեանը և յերկրին խաբելու ամենաանշան փորձերի համար:

Յերկաթուղիների պետերի հաշվետուութիւնները և վիճարանութիւնները բաց արին և առաջագրեցին մի շարք պրոքեքավոր դործնական հարցեր, թե և վո՛չ ամենքն արտահայտեցին այն լարվածութիւնն ու այն սրութիւնը, վորով գրված է գնացքների խորտակումների հարցը:

Հաղորդակցութեան ծանապարհների ժողկոմատի վարչութիւնները և բաժինները պետք է մանրամասն մշակեն բոլոր միջոցառումները և ձգտեն գործադրելու այս խորհրդակցութեանը դրված գործնական հարցերը:

Գծային տնտեսութեան նկատմամբ ճիշտ եր առաջընթացում-ստեղծում ամսում համապարփած ստուգել զծում քննած սեյսերը, նորերով փոխարինել հին սեյսերը, վորոնք փտանգավոր են յերթեվեկութեան համար-ձեղքված են, մաշված և այլն: Անհրաժեշտ է հետադառնալ նման համապարփած ստուգումներ կատարել տարին յերկու անգամ-դարձան սկզբին ու ձմռան սկզբին, մինչև մեծ սառնամանիքների սկիզբը, այսինքն վերնալիքի (բալաստ) հալչելու և սառչելու ժամանակաշրջանում: Հարկավոր է սահմանել դիժը դժաշափերով սիստեմատիկաբար ստուգելու ճշգրիտ գրաֆիկ:

Մեքենավարները պետք է ամենա կարճ ժամկետում ստանալ ստուգված տվյալներ զծի պրոքիլի մասին ու հատուկ հրահանգներ ձորագլխների մասին և թե ինչպե՞ս են վարելու գնացքն աչք տեղերում: Ընդ սմին անհրաժեշտ է շտապով փերականգնել բոլոր զծանշանները (վառիվերի, գառիվալի սկիզբն ու յերկարութիւնը և այլն), նաև սահմանել ստանձին նշաններ բոլոր ձորագլխներում:

Միաժամանակ պիտի պարտավորեցնել մեքենավարներին անապաման հաղորդել հենց առաջին կարանում իր դեպոյի հերթապահին գնացքի անհանգիստ քնթացքի բոլոր նկատված տեղերի մասին (ցնցումներ և այլն), վորպեսզի զծային բանվորները կարողանան արագութեամբ ուղղել դրանք:

Հրամանի մեջ մատնանշվել է, վոր մինչև այժմ յերկաթուղիները համարյա չունենին դեֆեկտուսիտներ, այսինքն այնպիսի դործիքներ, վորոնք թույլ են տալիս արագութեամբ ու ճշտորեն փորոշել սեյսերի բոլոր թերութիւնները:

Մինչդեռ մետրոյի չինարարութեան փորձը ցույց է տվել, վոր ընդկարպովի դեֆեկտուսիտը թույլ է տալիս յերկման հանել այն թերութիւնները, վոր տեսանելի չեն հասարակ աչքին: Մեր արդյունաբերութիւնը լիովին կարող է կատարել այդ տեսակ դեֆեկտուսիտներ պատկերները ինչպե՞ս սեյսերի, այնպե՞ս և վագոնների ու չողեքարչների ստանկների համար: Հարկավոր է միայն ավելի շատ նախաձեռնութիւն ու համառութիւն յերկաթուղային տրանսպորտի աշխատողներին կողմից:

Մեր շարժակաղմը-վագոններն ու չողեքարչները-փշանում են վոչ մի այն հաղորդակցութեան ծանապարհների ժողկոմատի զծերում, այլև արդյունաբերութեան զծերում, վորոք ավելի անուշադրութեան են մատնված, քան հաղորդակցութեան ծանապարհների ժողկոմատի զծային տնտեսութիւնը: Ընդ. Որջոնիկի՞նն խոստացալ իր ժողկոմատի զծով պինդ ծնչում գործ դնել, վարպետի մոտակա ամիսներում ստիպե ձեռնարկութիւնների տրանսպորտային ցեխերին բարելավել զծերի վիճակը: Մեր կողմից մենք պետք է նշանակենք հաղորդակցութեան ծանապարհների ժողկոմատի հատուկ տեսուչներ՝ արդյունաբերութեան զծերի վիճակի վրա հսկելու համար, վորպեսզի թույլ չըտանք վագոններն ուղարկել այն զծերը, վորոնց վիճակը սպառնում է փնասել մեր շարժակաղմին:

Վագոնների և չողեքարչների տրանսպորտային նկատմամբ: — Վիճարանութիւնների ժամանակ ճիշտ մատնանշեց ծայրերը նորոգող կետերում, դեպոներում և գործարաններում հղկելու գործի խալատակ վորակը: Մասամբ չիմանալուց, մասամբ անփութութիւնից նորոգող բանվորները հաճախ կարտում

են սոնակի վերելի ու կողքի մասերը, վորից սոնակի կոթը կտալու մի մեծ անապատին և ստալ են զալիս գնացքների խորտակումներ: Անհրաժեշտ է հենց մոտակա որսերին բացատրել փականգործներին-գնացքները նախորդներին ու վարպետներին սոնակների մասերի նշանակությունը, վորպեսզի նրանք չկտրտեն այդ մասերը չիմանալուց: Անիվների նորոգման մեջ մինչև այժմ տիրում է զիմարկություն Հարկավոր է ամեն մի գույք անիվների վերաբերմամբ դրել այն վարպետի անունը, վոր պատասխանատու լի գրանց նորոգման համար:

Պետք է վերանայել մի շարք «ոսցիոնալ» պարզեցումներ, վորոնք դրում են նորոգման վորակը: Որինակ աշտեղ ճիշտ ելին առաջարկում արդելել կեռիկի մաշկած մասերի ելեկտրաձուլումը, զսպանակների նորոգումը կատարել տերմիկական վառարաններով և համապատասխան մամուլներով սարքավորված գործարաններում ու տեղամասերում:

Մի շարք միջոցառումներ պետք է կիրառել ինքնաարգելակային տրն տեսությունը կանոնավորելու (և, առաջին հերթին, յուզողներին ինքնաարգելակների հետ վարվելուն վարժեցնելու գծով): Այդ, ինչպես նաև մեքենավարներին համապատասխան ձևով հրահանգումը կողմի գնացքների ներկայումս հաճախակի տեղի ունեցող կանգնումները կրճատելուն:

Մեծ շարք է, յերբ ճանապարհին գնացքները հաճախակի կորսվում են: Բացի մեքենավարների հրահանգելուց, կարումների գծով ամենաանփութների հատուկ դաստիարակման քննարկար ամրացնելուց, կարման տեղերում նախազգուշական նշաններ կանգնեցնելուց, պետք

է մանրադնին հետևել վագոնասարքի գործիքների վորակին և մեքենավարներին ու զլխավոր կոնդուկտորներին պարտադրել, վորպեսզի գնացքի մեկնումից առաջ անձամբ ստուգեն, թե վորքան բարեխղճորեն է կատարված վագոնների կցումը:

Բացառիկ մեծ նշանակություն ունեն ոժանդակ գնացքները:

Վոմանք խորտակումներից ստացված վնասների մեջ հաշվում են միայն վագոնների, չողքարչների և գծի ստացած վնասների արժեքը: Մինչդեռ ավանդմեծ վնասը հասցվում է այն դեպքում, յերբ գծամասերին մի քանի ժամով շարժումը դադարեցվում է: Պետք է ծոբակներով ապահովել ոժանդակ գնացքները, իսկ այժմ, մինչև ծոբակներ ստանալը, պետք է կարմակերպել մի շարք հասարակ բաներ:

Ոժանդակ գնացք պետք է լինի յուրաքանչյուր հիմնական և յերթեկություն գեպոյում: Յեթե յերկաթուղիների պետերը ինչպես հարկավոր է մարտականորեն ձեռնարկեն ոժանդակ գնացքների կազմակերպման, ապա մոտակա 2-3 ամսում կարեորագույն տեղամասերում նրանք արդեն կունենան կանոնավոր սարքավորված ոժանդակ գնացքներ և դրանով իսկ զգալիորեն կրճատել են խորտակումների հետևանքները և յերթեկությունը ընդհատումները լուծարել յենթարկելու ժամանակամիջոցը:

Ներկայումս ոժանդակ գնացքի հետ գնում են պատահական մարդիկ, և գնացքը հիշեցնում է ավելի շուտ գյուղական վատ հրչիջ ջուկատ, քան բոլոր անհրաժեշտ սարքավորումով ուսոված և կազմակերպված վթարային հարվածային բրիգադ: Ոժանդակ գնացքների սպա

ռարկող կազմերը պետք է մշտապես ամրացված լինեն այդ գնացքներին, խնամքով ընտրվեն և վարժեցվեն: Պետք է նախատեսել խորտակման դեպքում այդ բանվորներին դեպի գնացք շտապ կանչելու հնարավորությունը: Գնացքի գլխավոր պետք է կանգնած լինի առաջ, յետանդուն մի պետ: Յերկաթուղիների պետերը չպետք է սպասեն Հաղորդակցության ճանապարհի ժողկոմատի ցուցմունքներին, նրանք պետք է հենց իրենք ծափալեն աշխատանքը տեղում: Խորտակումների հետևանքների լուծարքը մարտականորեն կազմակերպելու ուղղությամբ յերկաթուղային դեկավար կազմերի ունեցած ցանկության շնորհիվ մասին մենք կգտանք՝ հիմք ընդունելով ոժանդակ գնացքների կազմակերպման և աշխատանքի ընթացքը:

Ազդարարման յեղ կապի գծով Հրամանի հրապարակումից հետո յերկաթուղիներն սկսել են աղաքարում կարգի բերել վորոշ տեղերում (Պերմի, Տոմսկի, մասամբ և հյուսիսային յերկաթուղիներում), արդեն կա թեթև բարելավում: Բայց այնուամենայնիվ, ինչպես և աշտեղ պարզվեց յերկաթուղային պետերի պատասխաններից, յերկաթուղիների մեծամասնության աղանչանային տնտեսությունը գտնվում է բարձրթողի արված և անխնամ դրություն մեջ: Աղանչանների յայտատու գրություն մեջ գտնվելու պատասխանատվությունը մի սպասարկումը դրացում է մյուսի վրա: Դա պետք է դադարեցնել, և բոլոր պետք է համեմատվեն ձեռնարկեն աղաքարում կարգի բերելուն:

Այստեղ ճիշտ ելին առաջարկում, —գոտրոնդտ զհետոմոդոմի մախ

բում պետք է աղանչանները նախախտավորությունից անցկացնել ելեկտրականության: Պետք է և չողքարչները, առաջին հերթին մարդատար չողքարչները, և մանավորային չողքարչներն անցկացնել ելեկտրական լուսավորության: Այստեղ դանդաղում են, թե չլիան աղանչանային ապակիներ: Այժմ Հաղորդակցության ճանապարհների ժողկոմատը, Ծանր Արդյունաբերության ժողկոմատից ապահով գործարան է ստացել, և մեկուսից է կախված աղանչանային տպակիների արտադրության ուժեղացումը: Դրան զուգընթաց, յուրաքանչյուր յերկաթուղի մասը աղանչանային պարագաներ ձեռք բերելու հարցում պետք է հայտնաբերի շատ ավելի ճկունություն, գործնական կապ հաստատելով տեղական արդյունաբերության հետ: Դեռ ևս քիչ է նման տիրական ճկունությունը յերկաթուղիներում: Գեբադատում են իրենց պահանջների մասին հեռագրել Հաղորդակցության ճանապարհների ժողկոմատին յերկաթուղիների ժողկոմատի յեղ: Բայց վոչ մի կերպ թույլատրելի չէ, վորպեսզի յոտորագույն տրն տեսական կազմակերպություն հանդիսացող յերկաթուղին ամեն մի մանրուքի համար հեռագիր ևս Հաղորդակցության ճանապարհների ժողկոմատին և անհրաժեշտ միջոցներ ձեռք չառնի տեղում: Չի կարելի կենտրոնացումը արտադրի հասցնել, յերկաթուղիները պետք է ավելի շատ ցուցադրեն իրենց նախաձեռնությունը:

Յերկաթուղային աշխատանքներից շատերն անփութ են վերաբերվում

աղղանշաններին, չեն ճանաչում
աղղանշանները և հաշիվ չեն առ-
նում նրանց: Յերկաթուղիներին և
քաղաքաժիններին պետերը կարեւորա-
դույն խնդիրն է՝ ամրապնդել հար-
դանքը գեպի աղղանշանները, ձեռ-
անել, վորպեսզի յուրաքանչյուր յւր
կաթուղային հաստատ կերպով ի-
մանա աղղարարութեան կանոննե-
րը:

Ազդանշանը սուրբ գործ է: Խախ-
տել այն վոչ վոչ իրավունք չունի:

Յանն որ Հաղորդակցութեան ճա-
նապարհներին ժողկամատում հա-
ղորդագրութեաններ են ստացվում
փակ սեմաֆորներով պնացներին ան
ցնելու տասնյակ գեպների մասին:
Դա ցույց է տալիս գույզ բրիգադ-
ների գիսցիպլինային խախտածու-
թեան: Մեքենավարներին փոխանց
փորձում են արդարանալ, թե՛
մենք կարծում էլ ինք սեմաֆորը
գուր և փակված: Իսկապես, յեղել
են գեպներ, յերբ կայարանի հեր-
թապահները հանդիսա աշխատելու
նպատակով փակել են սեմաֆորնե-
րը, թեպետ կայարանը ազատ է յե-
ղել և հնարավորութեան է ունե-
ցել պնացներ ընդունելու: Կայարա-
նային աշխատողներն իրենց այս
փարմունքով սովորեցրել են մեքե-
նավարներին հաշիվ չառնել աղղա-
նշանները: Մենք վճառական կերպով
կայարաններ կայարանային աշխա-
տողներին կողմից գեպի իրենց պար-
տականութեաններն անփութ փերա
բերմունք ցույց տալու դեմ: Բայց
մենք բույլ տալ չենք կարող, վոր-
պեսզի մեքենավարը դիսկուսի քա-
ցի և ինքնագլուխ վնդի փակ սեմա
ֆորով անցնելու կամ չանցնելու
հարցը:

Յերկաթուղային արանսպորտում
պետք է լինի յերկաթե գիսցիպլի-
նա, և դա, առաջին հերթին, վերա-
բերում է աղղանշանների խախտի
պահպանման:

Յերկաթուղիներում դեռ ևս չեն
հասկանում գիսցիպլինային բուլշեի
յան նշանակութեանը, չեն հասկա-
նում, վոր գիսցիպլինան ողնել և
բուլշեիներին՝ կազմակերպել բան-
վոր դատակարարի հաղթանակը հըս-
կայական յերկրում, չեն հասկա-
նում, վոր գիսցիպլինան ողնել և
մեղ՝ բոկոտն, մերկ ու սովածնե-
րիս՝ հաղթել խորհրդային իշխա-
նութեան թշնամիներին, դատնալ
մեծ յերկիր:

Դիսցիպլինան փախեցնում էր հին
կարգերին, մի գիսցիպլինա, վոր
մտցվում էր ճիպտոր և մարակի ու
ժով. գիսցիպլինան աղղարին եր ցա
բիգմի ժամանակ: Մեր յերկրում
գիտակցական աշխատանքային դիս-
ցիպլինան սոցիալիստական գործը
չարժում է առաջ և հրաչններ է
գործում:

Մեղ համար, սոցիալիստական
հայրենիքի համար, խորհրդային
յերկրի համար, միլիոնավոր աշ-
խատողներին համար անհրաժեշտ
գիսցիպլինան դեռ ևս հասկացված
չեն արանսպորտում: Ահա, թե ին-
չու յեն փոտնահարում այդ դիս-
ցիպլինան վերից մինչև փար: Չեն
իմանում կազմակերպել մեքենավար
ներին, սլաքավարներին, գիսպետ-
չերներին, կոնդուկտորներին և այլ
աշխատողների այնպես, վորպեսզի
նրանք աշխատեն «սրտանց» մր-
ցելով: Վորոչ գեկավարներ իրենց
այդ չիմանալը փոխարինում են նր
բանով, վոր պատժում են աջ ու
ձախ: Իհարկե, կան դատակարարա-
յին թշնամիներ, գիտակցորեն վնա
սողներ. յեթե մարդն իսկապես
անուղղելի յե, խորթ մարդ է, ապա
նրան պետք է հեռացնել և պատժել:
Բայց այդպես չպետք է փարվել
պատահարար հանցանք թույլ տրու
աշխատավոր մարդու հետ:

Չի կարելի դատն ու գիսցիպլի-
նար տուժանքները վեր ածել մաս-

սայական միջոցառման, վորը գոր-
ծադրվում է համարյա անձնակաղ-
մի մեծամասնութեան նկատմամբ
առանձին դեպքներում, կամ տեղա-
մասերում: Այն ժամանակ նրանք
կորցնում են իրենց նշանակութեան-
ը: Դիսցիպլինար տուժանքը պետք
է մնացած մասսային մղի գեպի
յով աշխատանք: Բայց դրա համար
այդ տուժանքը պետք է գործադրել
անուղղելի նկատմամբ: Իսկ մնա-
ցած մարդկանց վերաբերմամբ
պետք է կիրառել տեխնիկական ու
սուցումը և պայքարում ձեռք բեր-
վող ուսուցումը: Պետք է հասկա-
նալ, վոր այլ բան և յերբ դու
մարդուն սովորեցնում ես դպրոցա-
վարի, իսկ յերբ դուք մարդուն սո-
վորեցնում եք պայքարի մեջ, քրն-
նադատելով հեղափոխական բուլ-
շեիկի ամբողջ զարույթով, ապա
դա տալիս է բոլորովին այլ ար-
դյունք: Յեթե դուք մեղավորին
«նկատողութեան» եք անում վոր-
պես հեղափոխական, վորպես այլան
գաղություններին վրդովող մարդ,
վորպես գործի համար հոգով ցա-
վող մարդ, — դա անպայման կոտ-
իր արդյունքները, ահա հենց այդ
հեղափոխական պայքարը, այդ
իսկական բուլշեիկյան մոտեցումը
գեպի մարդկանց ուսուցումը, դե-
պի պայքարը թերութեաններին

դեմ-դեռ ևս չկա յերկաթուղիներ-
ում:

Խորտակումների դեմ մղվող պայ-
քարում եմք ունալ աղղարաբարներ
մեռք կրեքեմք պայքարի շնորհիվ,
այն բանի չնորհիվ, վոր արանսպոր-
տում կոտեղծվի մարդկանց վորոչ
կմախք, վորոնք ստալինավարի,
հեղափոխականներն, ինչպես հարկն
է կհասկանան, վոր խորտակումնե-
րի, վթարների դեմ մղվող պայքա-
րի գործը արանսպորտի առողջաց-
ման գործն է, վոչ միայն յերկա-
թուղայինների, այլ և մեր յերկրի
պատվի գործն է (ժափահարու-
թյուններ):

Մենք մտադիր ենք մինչև վերջ
պայքարել հանուն խորտակումների
դեմ մղվող պայքարի վերաբերյալ
արված հրամանի իրականացման:
Արցունքահոս բանաձևեր մենք
չենք գրել, և յուրաքանչյուր յեր-
կաթուղային, առաջին հերթին յու-
րաքանչյուր հրամատար՝ ուլ պատ-
վի զգացում ունի՝ իր, յերկաթուղա
յինների, մեր կուսակցութեան,
մեր խորհրդային յերկրի նկատ-
մամբ, պետք է գործի անցնի և
ձգտի, վորպեսզի այդ հրամանն ի-
րականանա: Խորտակումների թիվն
ու չափերը պետք է կրճատվեն՝ ինչ
գնով էլ լինի: (Շափահարություն-
ներ):

III.

ՎԱԳՈՆՆԵՐԻ ՇՐՋԱՆԱՌՈՒԹՅՈՒՆՆ ԱՐԱԳԱՑՆԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

ՊԱՅՔԱՐԵԼ ՓՈԽԱԴՐՈՒՄՆԵՐԻ ՊԼԱՆԻ ԿԱՏԱՐՄԱՆ ՀԱՄԱՐ—
ԿՆՇԱՆԱԿԻ ՊԱՅՔԱՐԵԼ ՎԱԳՈՆՆԵՐԻ ՇՐՋԱՆԱՌՈՒԹՅԱՆ
ԱՐԱԳԱՑՄԱՆ ՀԱՄԱՐ

Վագոնների յերթելվեկութեան
արագացնելու հարցը-յերկաթուղի-
ներով փոխադրումների պլանը կա-
ռարելու հարցն է: Մինչդեռ յե-
լույթ ունեցած մի շարք ընկերների
ձառերի մեջ լսվում էր անցյալի յե-

լած շառութեանը — յերկաթուղիների
սովորական «իրար մի կրծելը»
Հաղորդակցութեան ճանապարհնե-
րի ժողկոմատի շահագործող վար-
չութեան հետ՝ չափող գործիքներ
մասին: Այսօր դա՝ չէ մեղ հարկա-

վոր: Մեզ հարկավար և բարձրա-
նալ մեր խնդիրներն տեխնիկական,
գործնական, կազմակերպչական
գրութեան վորոշ մակարդակի, վոր
պետքի պատասխանները մի հարցի,
վոր տալիս են մեզ կուսակցութեան
նը, կառավարութեանը և ամբողջ
յերկիրը-ինչո՞ւ դուք. յերկաթու-
ղայինները, չե՞ք կոտարում փո-
խադրումների պլանը. մտադի՞ր ե՞ք
որդո՞ք չէլքեք կոտարել պլանը:

1935 թվին միջին հաշվով որե-
կան բեռնվելու յե 63·000 վազոն՝
1934 թ. 55·717 վազոնի դիմաց:
Բայց վորովհետև առաջին յեռամ-
այակում որեկան բեռնվում եր
բնորոշումը 55·282 վազոն, իսկ յեր-
կրորդ յեռամայակում վորոշված ե
որեկան բեռնել միայն 62·000 վա-
զոն, հետեվաբար յերկաթուղիները
պետք ե պատրաստվեն՝ ինչպես
հարկն և աշնանա-ձմեռային փո-
խադրումների համար. յերրորդ և
չորրորդ յեռամայակներում փոխա-
դրումների տարվա պլանը կատա-
րելու համար մենք պետք ե որե-
կան բեռները վոչ պակաս, քան
67·000 վազոն:

Ընկ. ՍՍՍՀԻՆԻ առաջարկով սո-
ցիալիստական արդյունաբերութեան
նըն այս տարի մեզ տալիս ե խոշոր
ոժանդակութեան-80·000 նոր ապ-
րանքատար վազոն: Սակայն, փո-
խադրումների տարվա պլանը կա-
տարելու համար հիմնական պահես-
տի ուժ հանդիսանում ե յերկաթու-
ղիների աշխատանքի բարելավու-
մը, արագացնել վազոնների յեր-
թեկութեանը, ճիշտ կազմակեր-
պել գոյութեան ունեցող շարժա-
կազմի նորոգութեանը:

Վազոնների յերթեկութեանը
արագացնելու խնդիրներն անմիջա-
կանորեն կապված են փոխադրում-
ների պետական պլանը կատարելու
խնդրի հետ: Յեթե մենք չարագաց

նենք վազոնի յերթեկութեանը,
վազոնները չեն բավականանա՝ յեր-
կրորդ կիսամյակում որվա մեջ
67·000 վազոն բեռնելու համար:

Կեղծ են նրանք, վորոնք յերդ-
վում են, թե փոխադրումների
պլանը կկատարվի, բայց միայն
մանակ ժխտում են վազոնների յեր-
թեկութեանը արագացնելու վե-
րաբերմամբ նրանց տրված առա-
ջադրութեանը: Ունալ յինչո՞ւ:
Անհրաժեշտ ե ուղղակի ասել, վոր
մի շարք յերկաթուղայինների, վո-
րոնց թվում ե հրամանատարներ,
վստահ չեն փոխադրումների պլան
ները կատարելու հնարավորութեան-
նը: Այստեղից-հարցը դրվում ե
նեղ վարչական «յերկաթուղային
ծավալով»: Այստեղից-չեն կարողա-
նում հասնել այն կուսակցային վեր-
լուծման բարձրութեան, ուր մենք
պետք ե պայքարենք ու հաղթենք:

Կովի ածուցութեան համար
ամենից առաջ պահանջվում ե բա-
նակի և առաջին հերթին նրա հրա-
մանատարների բացառաձև հաժա-
տը՝ հաղթանակի նկատմամբ: Արն
գիրները բարդ ու դժվարին են,
բայց միանգամայն իրողորձելի:
Ի՞նչո՞ւ որ յերկաթուղի նախադրյալները
կան, պակասում ե միայն մեր աշ-
խատանքի վորակը: Յերկաթուղի-
ներում պահեստի ուժերը խոշոր
են, և յերե մեք բեկտը մի փոքր
լավացնենք մեր աշխատանքը, ապա
վոչ միայն կկատարենք, այլ և կը-
գերապատարենք պլանը:

Ինչի՞ց ե զոյանում վազոնների
յերթեկութեան ժամանակը: Այդ
թվերը շատ խրատական են, և ա-
մեն մի յերկաթուղային պետք ե
հաստատ ըմբռնի: 1934 թ. միջին
հաշվով ամեն մի վազոն մի բեռ-
նելուց մինչև մյուսը կտրում եր
211 ժամում, այսինքն 8,78 որում

1·029 կիլոմետր, վորից 300 կիլո-
մետր-զատարկ:

«Յերթեկութեանների մեջ»,—
այդպես են գրում հաշվետվութեան
ների մեջ,—վազոնը գտնվում եր
72,5 ժամ:

Բայց այդ 72,5 ժամը նույնպես
հարկավոր ե բացատրել, այսինքն
գրա մեջ մտնում են նաև պարա-
պուրդները միջանկյալ կայարան-
ներում: Յեթե մենք այդ ժամերը
վերլուծենք, կտեսնվի այն, վոր
յերթեկութեան մեջ ամեն մի վա-
զոն գտնվում եր միայն 45,7 ժամ,
այսինքն 21,6 տոկոս: Կանգ եր առ
նում միջանկյալ կայարաններում
չողեքարչի համար չուր վերցնելու,
վստարանը մաքրելու, տոսախները
նայելու և յուղելու պատճառով—
26,8 ժամ, այսինքն 12,8 տոկոս և
այլն:

Ամեն մի վազոն բեռնավորման
ու դատարկման կայարաններում և
ձեռնարկութեանների գծերում կան
գնում եր միջին հաշվով 47 ժամ—22
տոկոս, կանգնում եր տեսակավո-
րող ու անդամաքչին կայարաննե-
րում 91 ժամ—43 տոկոս: Տեղամա-
սային առևտրական արագութեանը
14,2 կիլոմետր եր՝ մի ժամում,
տեխնիկական արագութեանը—22—23
կիլոմետր՝ մի ժամում: Ամբողջ որ-
վա ընթացքում վազոնը յերթեկու-
թեան եր միայն 5—2 ժամ և այդ
ժամանակամիջոցում անցնում եր
117 կիլոմետր:

Կարելի յե մոտենալ վազոնների
յերթեկութեան վերաբերող այդ
թվերից յուրաքանչյուրին և խստա-
րեն կրճատել այդպիսիք: Առաջին
հերթին հարկավոր ե կրճատել խայ-
սառակ պարապուրդները, վորով-
հետ այժմ ապրանքատար վազոնն
իր ժամանակի 1/2-ը մնում ե կան-
գնած և միայն ժամանակի 1/5 մա-
սումն և յերթեկութեան:

Վո՞չ բոլոր յերկաթուղայինները
համաձայն են վազոնների յերթե-
կութեան աղյուսի գնահատմա-
նը: Շատերը նրանցից, առանձնա-
պես շահագործման բաժնի աշխա-
տողները, վոչ միայն հարմարվել
են վազոնների պարապուրդի ա-
մթալի թվերին, այլ և փորձում
են հիմնավորել այդպիսիք «տեսա-
կանապես», նրանք փորձում են ա-
պացուցել, թե վազոնների յերթե-
կութեան մեջ «տվել-անցել
են» Արևմտյան Յեվրոպայից և Ա-
մերիկայից: Չկա վոչինչ ավելի
խաբերալական, քան նման հայտա-
րարութեանները: Այդ վոչ բարով
տեսարանները որինակ են բերում
մեզ կապիտալիստական տնտեսու-
թեան լացասական կողմը-տեսնե՞ք
Ամերիկայում իրր վազոնն ողտա-
գործվում և ավելի քիչ, քան մեզ
մոտ և այդ պատճառով պետք ե բա-
վարար համարել վազոնների յերթե-
կութեանը մեզ մոտ, քնդ ամին
խորհուրդ տալով որինականացնել
վազոնների այն պարապուրդները,
վոր կան մեզ մոտ:

Հարկ չկա ապացուցելու, վոր դա-
դուտ բուրժուական թեորիա յե,
վորն անտեսում ե խորհրդային
արևմտյան տնտեսութեան առավելու-
թեանները, վորոնք թույլ են տա-
լիս խուսափել ժամանակը և նյու-
թական միջոցները գիշատչորեն,
վոչ-արտագրականորեն ծախսելուց,
վոր անխուսափելի յե բուրժուա-
կան տնտեսութեան մեջ: Ամերիկա-
յում բազմաթիվ յերկաթուղիներ,
մրցելով իրար հետ կլիենտի համար,
ստիպված են համաձայնել, վոր
վազոնները կանգնած մնան և սպա-
սեն բեռնվելուն: Բացի այդ, ճող-
նաժամի հետեվանքով նրանց մոտ
ավելի շատ վազոններ կան, քան
բեռներ՝ փոխադրելու համար: Մի-
աժամանակ այդ բուրժուական վոչ

քարով տեսարանները չահագործման ինստիտուտից թաղցնում են Սմերիկայի և Գերմանիայի յերկաթուղային տրանսպորտի ուժեղ կողմերը, վորոնք կարող են որինակ ծառայել մեզ:

Հայտնի չէ, վոր Սմերիկայի հիմնական յերկաթագծերում ապրանքատար զննաքնները յերթեմեկում են որեկան ավելի քան 600 կիլոմետր արագությամբ: Գերմանիայում, ըստ յերեմիւթին տնտեսութեան հետ անմիջական կապ չունեցող նպատակներով ապրանքատար զննաքնները յերթեմեկում են ավելի մեծ արագությամբ — 75-90 կիլոմետր մի ժամում:

Յեւ ահա փոխանակ մեր գործադետ յերկաթուղայիններին աղնվորեն պատմելու, թե արտասահմանյան տրանսպորտի ինչը հարկավոր է սովորել և ի՞նչը հարկավոր չէ սովորել, այդ մարդիկ խառնաշփոթում են փաստերը, վորպեսզի չողորորթ ու սուտ դատողութիւններով, թե իբր այժմ մեր տրանսպորտն ավելի լավ է աշխատում ամերիկականից, չլատեն մեզ մոտ լավագույն մարդկանց տրանսպորտի վերակառուցման համար համախմբելու գործը և արգելք լինեն վագոնների շրջանառութիւնն արագացնելու ու պարագաների գեմ պայքարելու մարտական խնդիրը կատարելուն:

Դժբախտաբար, հարկավոր է խոստովանել, վոր այդպիսի նեխված թեորիաներ չափազանց շատ եյին տարածված շահագործման գծերի, բանվորների մեջ:

Այդ թեորիաների «ստեղծագործողները» հարգանք եյին վայելում գիտա-հետազոտական ինստիտուտներում ու բուհերում, մամուլի մեջ («Յերկաթուղիների շահագործումը» թերթը և այլն), ինչպես և Հաղորդակցութեան ծանապարհների ժող-

կոմատի գործնական աշխատողներին մեջ:

Ներկայումս շահագործման գծերի կոմունիստները խոստովանում են, թե իրենց «աշխատութեան վրիպել եր», թե իրենք «աչքները փակել եյին» այդպիսի հակապետական թեորիաների հանդէպ: Բայց յեկեք մտցնենք լիակատար պարզութիւն:

Շահագործման գծերի կոմունիստների հանցանքը կայանում է վոչ միայն նրանում, վոր նրանց «աշխատութեան» վրիպել եր», այլ նրանում, վոր նրանց մի մասը ինժեներ գտնվում այդ բուրժուական բեռնաշրջանի ազդեցութեամբ տակ՝ վորմանք խորատուգլեւով ընթացիկ ոպերատիվ հարցերի մեջ և չկարողանալով տնտրիներ հարցերը մինչև վերջը, մյուսները այն՝ պատճառով, վոր իրենք եյին տրամադրված վագոնների շրջանառութիւնն արագացնելու գեմ: Կուսակցութիւնը և կառավարութիւնը արդեն գործնական հիմքերի վրա՝ յեն դրել տրանսպորտի տեխնիկական վերակառուցման խնդիրները: Կուսակցութիւնը և կառավարութիւնը ձեռք են առնում մի շարք կոնկրետ միջոցներ, վորպեսզի տեխնիկական ավելի լավ զինեն տրանսպորտը: Սակայն, վոչ բարով տեսարաններին և ոպորտունիստներին պոչից քաշ յեկողներին դա՛ չէ հարկավոր նրանց հարկավոր է թագնել հասարակութիւնից, յերկրից, վոր յերկաթուղիների տեխնիկական միջոցները վատ են ոգտագործվում, և դրանով տապալվում է ժողովրդական տնտեսութեան աջող զարգացումը:

Պահպանողական տարրերը, վորոնց թիւում և մի քանի կոմունիստներ, ճշնում են ապացուցել, թե վագոնից, կամ ինչպես նրանք փաղաքանքով ասում են «արկղիկից» այլ

և այլ բան չես հանի»: Մենք միանգամից զգում են և չեն պայմանում ենք, և մեզ հետ անպայման համաձայնի ամեն մի յերկաթուղային, խորհրդային յերկրի ամեն մի քաղաքացի, վոր կայարաններում յեղած խայտառակ պարագաները իր կրճատումը, վագոնների յերթեմեկութեան արագացումը՝ միանգամայն իրականացնելու գործ է և կախված է անհատական գործոններից, իրենց՝ յերկաթուղայինների ցանկութիւնից և աշխատելու հմտութիւնից:

Շահագործման մի քանի գծերի աշխատողներ փորձում են, տեսական մոլորվածութեան իրենց հանցանքը մեղմել պատճառաբանելով, թե գործնական աշխատանքի մեջ նրանք տալիս եյին ճիշտ չափանիշներ վագոնների շրջանառութեան վերաբերմամբ, բայց նույնիսկ այդ դեպքում ել պարզ է, վոր ինքը չափանիշը վոտքեր ու ձեռքեր չունի, դու ես այդ գրել, դա հանգիստ մնում է իր տեղում: Աշխատանքի չափանիշներն իրականացնելու համար՝ հարկավոր են մարդիկ, վորոնք հաւոքված լինեն չափանիշների ճշտութեանը, պայքարեն դրանց համար: Տեղական աշխատողներն անմիջապես զգում են ղեկավարման կեղծութիւնը: Յեթե ղեկավարները տալիս են չափանիշներ, իսկ իրենք կառկածում են դրանց իրական լինելու մեջ, իրենք կարծում են, թե չի կարելի արագացնել վագոնների յերթեմեկութիւնը, թե մենք առանց պիներում՝ վագոնների շրջանառութիւնն արագացնելու համար:

Քարում չափանիշների համար: Չափանիշները մնում են թղթի վրա, իսկ վագոններն իրենց ժամանակի 4/5-ը մնում են պարապ և միայն ժամանակի 1/5-ը յերթեմեկութեամբ մեջ են:

Բոլշևիկյան պայքարը՝ տրված նորմաները գործադրելու համար՝ փոխարինվում եր գիմնադրական խաղով Հաղորդակցութեան ծանապարհների ժողկոմատի հետ սակարկելով: Դրան պետք է ավելացնել, վոր շահագործման վոչ-բարով տեսարանները վագոնների յերթեմեկութեան հարցն առանց կարիքի բարդացրին բաղմաթիվ մտացածին ու արհեստական Փորձութեանը և շատ չափանիշների զրկեցին իրենց կենսական բովանդակութիւնից:

Միանգամայն հասկանալի չէ, վոր վագոնների շրջանառութեան արագութիւնը — գործնականապես իրականացնելու համար հարկավոր է ցրել «տեսական մատախուղը», լիակատար պարզութիւն մտցնել աշխատողների մտքի մեջ: Դրա համար հարկավոր է մինչև վերջ մերկացնել հակապետական բուրժուական թեորիաները, վոր չափազանց տարածված են Հաղորդակցութեան ծանապարհների ժողկոմատի շահագործական աշխատողների մեջ և տեղերում:

Դիմենք քննելու այն իրական պահետի ուժերն ու հնարավորութիւնները, վորոնք կան յերկաթուղիներում՝ վագոնների շրջանառութիւնն արագացնելու համար:

ԿՐԺԱՏԵԼ ՊԱՐԱՊՈՒԴՆԵՐԸ ԿԱՅԱՐԱՆՆԵՐՈՒՄ, ԱՐԱԳԱՏԵԼ ԳՆԱՅՔՆԵՐԻ ՇԱՐԺՈՒՄԸ

Տեսակավորող կայարաններում փոխարինում համար որվա մեջ կան տրանզիտային վագոնները վերադառնում են 12-14 ժամ: Այդ պարա-

պուրղները հեշտությամբ կարելի չէ կրճատել, ինչպես այդ ցույց է տալիս առաջավոր կայարանների պրակտիկան, առնվազն 25-30 տոկոսով: Նման կրճատումը թույլ է տալիս զգալիորեն արագացնել վագոնների շրջանառությունը:

Ամենից առաջ հարկավոր է ուշադրություն դարձնել խոշոր տեսակա վորող կայարանների վրա, վորոնք այժմ հանդիսանում են, իբրեւ կանոն, վագոնների «տկնուցքներ»:

Ցանցի մեջ կան ընդամենը 31 կայարան աշխատող գորկաներով: Վերջները դարձյալ նույնքան խոշոր տեսակավորող կայարաններ առանց գորկաների: Կլինեն ընդամենը 70-80 կայարան, վորոնք վճռում են պլանի բախտը: Մի՞թե այժմ այդ կայարաններն առանձնացված են վորեւ տեսակետից — քաղաքական, կազմակերպչական, նյութական: Այդ կայարաններում տիրում է կեղտ, անկարգություն և կայարանապետը մոռացել է կոպեկ չուռի, վոր պետքի մաքրի ու կարգի բերի իր կայարանը: Մի՞թե չի կարելի այդ 70-80 կայարանն որինակելի դարձնել բոլոր տեսակետներից: Հարկա վոր է միայն ձեռնամուխ լինել այդ գործին հեղափոխականորեն, բոլշևիկներեն և մոռցել չինովնիկարար, և վագոնների պարապուրդները խոստորեն կկրճատվեն այդ կայարաններում:

Հենց դժբախտությունը նրանում է, վոր յերկաթուղիներում չափազանց շատ են չափանիշները, չափազանց շատ է հաշվառքը և չափազանց քիչ է մշտական պայքարը:

Ներկայումս տեսակավորող կայարանների աշխատանքում լարվածություն չի գրացվում: Աշխատում են ընդհատումներով, դանդաղոր-

վա առաջին կիսում և ավելի աշխուժ—ժամը 18-ի մոտերքը:

Յես այս որերս յեղա Լյուբլինո կայարանում, ման յեկա առավոտ—վա ժամը 8 և կեսից մինչև ցերեկվա ժամը 1 և կեսը: Լյուբլինոն վատ կայարան չէ, նա ավել կամ արակաս չափով կատարում է իր աշխատանքը և այնուամենայնիվ այդտեղ աշխատանքի իսկական տեմպեր չկան: Յեթե Լյուբլինո կայարանի բանվորները մարտականորեն ձեռնամուխ լինեն աշխատանքին, նրանք կկարողանան խոտորեն իջեցնել վագոնների պարապուրդները:

Կայարանները պետք է աշխատեն պլանով, գրաֆիկով, վագոնների պարապուրդը կայարանում պետք է բաժանել ըստ առանձին գործողությունների և ուշադրությամբ քննել, թե չի՞ կարելի, արդյոք, կրճատել ժամանակն այս կամ այն գործողության համար, չի՞ կարելի, արդյոք, մի քանի գործողությունները կատարել միաժամանակ: Այդ դեպքում կայարանի ամեն մի աշխատող կիմանա, թե ինչ է պահանջվում իրենից, կատարում է, արդյոք, նա առաջադրությունը, թե տապալում:

Այդպիսի նախնական աշխատանք կատարվեց Դոնեցկի յերկաթուղու մի քանի կայարաններում նրանից հետո, յերբ առաջադրությունը տրվեց յերկաթուղուն հալարել մոռացված 1000 վագոն ներքին միջոցներից՝ բեռներու համար: «Կրասնի Լիման» կայարանի տնօր կրճատեց պարապուրդները ամեն մի գործողության մեջ: Իրինակ, նա կրճատեց ժամանակը, յերբ վագոնը մտնում է կանգնած պարկում մշակելու համար, հաշվի առած տեխնիկական քննությունը, մի ժամ 52 րոպեից հասցնելով 25 րոպեյի, նա-

խապես վորոշելով զնացքների մոտենալու, զնացքները համապատասխան դժերի վրա ընդունելու և յեկած զնացքների տեխնիկական մշակման ժամանակը պակասեցնելու ժամացուցակ: Առաջման պարկում զնացքների մշակման պարապուրդը նա 4 ժամ 06 րոպեյից հասցրեց 2 ժամ 40 րոպեյի և այլն: Կայարանում պարապուրդները կրճատելուց հետո յեկ դեռ շատ մեծ են: Բայց արդեն կատարված աշխատանքը թույլ ավելի ներքին միջոցներից բեռներու համար խնայել 263 վագոն:

Ապրանքատար զնացքների չվացուցակը յերկաթուղիներում «հարգանք չի վայելում»: Ապրանքատար զնացքները սովորաբար յերթելվելում են առանց չվացուցակի:

Կազմվում են չվացուցակներն ըստ ուղեմատերի, բայց չեն համաձայնեցնում այդ չվացուցակները ուղեմատային ու տեսակավորող կայարանի աշխատանքի պլանի հետ: Հաճախ դրաֆիկը կազմվում է առանց հաշվի առնելու կայարանների զնացքների առաջման և ընդունելու ու նախընթացներ: Դրա հետեվանքով չվացուցակները խախտվում են:

Յես հանձնարարեցի ստուգել զնացքների յերթելվելությունը չվացուցակներով ընտրովի՝ մի քանի որ առաջ: Ահա որինակ, մարտի 29-ին Սլեքտանդրովից դեպի Լոսինոստորովսկի ուղարկվեցին Հյուսիսային յերկաթուղով 18 ապրանքատար զնացք, վորոնցից միայն 7-ը չվացուցակով: Լոսինոստորովսկի հասանցուցակով 9 զնացք (յերկուսն չվացուցակով վերացրին ճանապարհին), 9 զնացք տեղ հասան բոլորի միասին 19 ժ. ուշացումով: Ուշանալու պատճառներն են ուշացած մարդատար զնացքներին ուղարկելը 8 ժամ 15 րոպե, չոգեքարչների

ուշ բաց թողնելը— 2 ժամ 09 րոպե, զնացքի չոգեքարչի նորոգությունը— 42 րոպե, զնացքի անպատրաստությունը— 1 ժամ 40 րոպե և այլն: Իսկ— Մոսկվային մոտ, համեմատաբար բարեաշուղ դժամաստում:

Ուրիշ ուղեմատերում դրուժյունն ավելի վատթար է: Միջանկյալ կայարաններում զնացքները կանգնած են մնում չափազանց յերկար: Լյուբլինո կայարանի գլխավոր կոնդուկտոր ընկ. Սերեգան ասում էր ինձ. «Յեթե յես պայմանավորվեմ մեքենավարի հետ և նա մեկնելուց առաջ ջուր վերցնի, մենք կհասնենք Սերպուխով առանց կանգնելու և Պոդոլսկում «հարկ չի լինի» ջուր վերցնել: Բայց այդպիսի պայմանավորում հաճախ չի լինում և զնացքները մնում են կանգնած միջանկյալ կայարաններում իզուր տեղը, առանց կարիքի:

Մարդատար զնացքների յերթելվելությունը դրաֆիկները կազմված են մեծ մասամբ անաշուղ: Դրանք արգելակում են ապրանքատար շարժումը: Մի շարք ամենալարված բեռնատար դժերի վրա մարդատար յերթելվելությունը դրավում է կայարանների զնացքներ ընդունելու և ուղարկելու ամբողջ հնարավորության կեսից ավելին: Ապրանքատար զնացքներն ուղարկվում են խոտորնակի, ավելի հեռավոր գծով: Յերկար ժամեր ապրանքատար զնացքները կանգնած են մնում, սպասելով, վորպետի մարդատար զնացքներն անցնեն: Տուլա—Մոսկվա ուղեմատում 20 ապրանքատար զնացք դրա պատճառով որվա մեջ կանգնած են մնում 88 ժամ: Դրան պետք է հաշվել, վոր մարդատար զնացքները յերթելվելում են մեծ մասամբ մոռացված, իսկ նրանցով զնացողների կեսից ավելին— իրենց հիմնար-

կուլթյունների հաշվով են յերթեվե-
կում, մասամբ ավելորդ կամ նույ-
նիսկ կեղծ գործողություններով:

Որոշորդային Միության ամեն մի
բանվոր, ամեն մի քաղաքացի հաս-
կանում է, վոր նման գրությունն
աննորմալ է, վոր մենք չենք կարող
դրա համար զոհաբերել ժողովրդա-
տնտեսական շահերը: Ահա թե ին-
չու կառավարությունը հանձնարա-
րեց կարգավորել մարդատար յեր-
թեվեկուլթյունը և, վորտեղ անհրա-
ժեշտ է, կրճատել ավելորդ զնացը-
ները:

Պլանի իրացման լախտը վճռում
են մարդիկ: Դա առանձնապես վե-
րաբերում է գնացքների շարժման
չվացուցակը ճշտիվ պահպանելու
համար մղվող պայքարին: Ներկա-
յումս յերկաթուղիներում գոյու-
թյուն ունեցող սիստեմի մեծ թերու-
թյունն է հանդիսանում այն, վոր
այն աշխատողները, վորոնք անմի-
ջականորեն պիտի պայքարեն շար-
ժվող գնացքում չվացուցակի իրաց-
ման համար, այն է կոնդուկտորնե-
րը, շատ դեպքերում անբավարար
վորակավորման և վոչ հեղինակա-
վոր մարդիկ են:

Ինձ ասել են գլխավոր կոնդուկ-
տորները, վոր այժմ, յերբ գլխա-
վոր կոնդուկտորը փորձում է սելեկ-
տորով դանդ տալ դիսպետչերին և
ասել, թե՝ «ինձ ուղեմատուռ սխալ
են պահում», ապա դիսպետչերը հա-
ճախ լսել չի ցանկանում: Յեթե ունե
նանք հեղինակավոր բանիմաց, ին-
չացի գլխավոր կոնդուկտոր, յեթե
նրան լավ հրահանգենք, կանոնա-
վոր կեցույթ ապահովենք, տարազ
հագցենք, նա գնացքի ուղևորու-
թյան ճամբին դիսպետչերների գր-
խավոր ոգնականը կլինի: Պետք է
բարձրացնել գլխավոր կոնդուկտո-
րի և՛ իրավունքները, և տրամա-

դրությունը, վորպեսզի նա իրեն
զգա գնացքի տերը: Էե՞ վոր նրան
վստահում են մի ամբողջ գնացք:

Գլխավոր կոնդուկտորների դերի
բարձրացումը ամբապնդում է
ընկ. Կուտաֆինի խախտանքի մե-
թոդները: Ինչու՞մն է կայանում
ընկ. Կուտաֆինի առաջարկների
իմաստը: Նա Ամերիկա բացելու հա-
վանություն չունի: Բայց նա իբրև
պրակտիկ փորձի, կենսական պայ-
ծառ խելքի տեր մարդ, բունց յեր-
կաթուղային տրանսպորտի աշխա-
տանքի հենց թույլ տեղը, - շարժ-
վող գնացքն անխնամ դրության մեջ
է, վորպես կանոն հրամատարները
դեկավարում են սելեկտորը, իսկ
իսկական արտադրության մեջ, վո-
րը հանդիսանում է մեր շարժ-
վող գնացքը, աշխատում են անբա-
վարար փորձառություն ունեցող
կոնդուկտորներ: Գնացքների դիսպե-
տչերների ուղեկցության վերաբեր-
յալ նրա առաջարկը նպատակ ունի
պրակտիկ կերպով սովորեցնել կոն-
դուկտորներին ճիշտ վարել գնացքը:
Գնացքներին ուղեկցելու իր որինա-
կով ընկ. Կուտաֆինը սովորեցնում
է գլխավոր կոնդուկտորներին
պարզ, բայց և թիաթամանակ կար-
ևոր բաների, թե ինչպես գործնակա-
նում պայքարել հիմարության դեմ՝
յեթե կազմում էս գնացքը, Եսպա
մեջտեղը մի դնի այն վագոնները,
վոր պիտի թողնեն հարևան կայա-
րաններում, այլ դիւր կամ վերջում,
կամ առջևում, նախորդը նախադրու-
չացրու կայարաններին, թե ձեզ հա-
մար գալիս են այսինչ վագոնները,
վորպեսզի կայարանը կարողանա
ժամանակին նախապատրաստվել
ադյ վագոնների հետ կապված աշ-
խատանքին:

Այժմ մենք պարտավոր ենք ապա-
հովել Կուտաֆինի մեթոդի իսկա-

կան իրականացումը և լրացնել այն՝
ամենից առաջ գլխավոր կոնդուկ-
տորների դերի ու պատասխանատ-
ւության բարձրացումով, վորպես
դիսպետչերների հիմնական ոգնա-
կանների գնացքները ճիշտ վարելու
գործում և ապա ամբապնդել գնաց-
քների՝ ներկայումս սոցիալիստա-
կան մրցման կամավոր սկզբունքնե-
րի վրա հիմնված դիսպետչերական
ուղեկցումով, մշտական վերաբնիչ
ներով - Հաղորդակցության ձառա-
պահների ժողկոմատի դիսպետչեր
ներով: Այժմ գոյություն ունեցող
շարժման վերաբնիչներինց այդ վե-
րաբնիչ - դիսպետչերները գնա-
զանվելու յեն նրանով, վոր նրանք
իրենց ամբողջ ստուգումն իրականա-
ցում են վոչ թե առանձնապես յակ-
ներում, վոչ թե թղթերով, այլ
գնացքներին ուղեկցելով:

Պետք է ընտրել 200 ամուր աշխա-
տող-մարտիկների, մարդկանց, վո-
րոնք դիտեն կյանքը և վորոնք դի-
տեն պայքարել գործնականում
գնացքների առաջնադասման համար:
Այդ մարդկանցից յուրաքանչյուրին
անձամբ կհաստատի Հաղորդակցու-
թյան ձառապարհների ժողկոմատը
և նրանք յերկաթուղում կատարած
իրենց ամբողջ աշխատանքի ժամա-
նակ կենթարկվեն յերկաթուղիների
պետերին: Բայց այդ նույն ժամա-
նակ նրանց վրա պարտականություն
կդրվի անմիջականորեն տեղեկու-
թյուն տալ Հաղորդակցության ձա-
ռապարհների ժողկոմատին գնաց-
քների շարժման ժամանակ նկատած
բոլոր լուրջ անկանոնությունների
մասին: Յեթե վերաբնիչ դիսպետ-
չերը գալիս է կայարան և տեսնում,
վոր կայարանի հերթապահը ճիշտ
չի վերաբերվում իր գործին, ժա-
մանակին չի ուղարկում գնացքը,
խախտում է չվացուցակը, ապա վե-

րաբնիչ - դիսպետչերը միջոցներ է
ձեռք առնում տեղում: Յերկիչխա-
նությունից խուսափելու համար վե-
րաբնիչ - դիսպետչերը կայարան-
ների պետերին և այլ աշխա-
տողներին անմիջականորեն հրաման-
ներ չի տա: Բայց յեթե նրա խոր-
հուրդները չեն կատարում, ապա նա
այդ մասին կհաղորդի յերկաթու-
ղու պետին և ժողկոմին:

Հաղորդակցության ձառապարհ -
ների ժողկոմատի ապարատի աշխա-
տանքի մեջ մեծ միևնույն է այն,
վոր դիսպետչերների ամբողջ խում
րը հիմնված է միայն տեղերից ըս-
տացվող թվերի վրա. այնպես չէ,
վոր իմանա՞նք տեղերի փաստացի դը-
րությունը: Որինակ, մարտի 31-ին,
յերբ յես Լյուբլինոյում եյի, այն-
տեղ մի գնացքի խախտման պատճա-
ռով փոփոխեցին ամբողջ չվացուցա-
կը: Մեզ մոտ այնպես չէ, վոր
վորեք կոնկրետ դեպքի համաձայն
տրվի համապատասխան ցուցմունք,
դաս առնվի: Յերկաթուղիների ուղե-
րատիվ դրության մեկն այդ ին-
ֆորմացիան մենք չունենք: Ասում
են, վոր յերկաթուղիները ևս չունեն
նման տեղեկություններ բաժանմուն-
քներից ու կայարաններից:

ՁԱՅՆԵՐ ՏԵՂԵՐԻՑ. - Վոչ չունեն:
ԿԱԳԱՆՈՎԻԶ. - Միմիայն թվերի,
թեկուղ և ճիշտ թվերի հիման վրա
հրաման տալը բավական չէ:
Տնտեսությունը կազմակերպելու
համար, իսկ տրանսպորտը վիթ-
խարի տնտեսություն է, պետք
է ունենալ կենդանի ինֆորմա-
ցիա, կենդանի ղեկուցում այս կամ
այն գործը կատարելու մասին, թե
ինչպես են ընթանում գնացքները,
ինչ դրության մեջ է չոգեքարը,
ինչպես են աշխատում մեքենավար-
ները, չոգու տակ ինչքան ժամանակ

են դուր տեղը պահում չողեքարչը և այլն:

Վերաքննիչ-գլխավորները կողմնակից տեղերի աշխատանքի մասին Հաղորդակցության ճանապարհների ժողկոմատում նման կենտրոնի ինֆորմացիա կազմակերպելու: Ներանք կողմնակից տեղերի գերատեսչական նախարար, թղթե գեղարվեստության պատմիչը: Ինքնին հասկանալի չէ վերաքննիչ-գլխավորները չպետք է իրենց հակադրեն գոյություն ունեցող ապարատին: Հիմքը կազմում է յերկաթուղու պետք, սպասարկման պետք, քաղաքականները և այլն, նրանք գլխավոր ունեն և, գլխավոր հրամանատարները, նրանցից բացի

յերկաթուղում ուրիշ հրամանատարներ չի կարող: Բայց դա գեոլոգիական, թե այս կամ այն յերկաթուղու գոյության մասին Հաղորդակցության ճանապարհների ժողկոմատը պիտի իմանա միմյան յերկաթուղու պետից: Յերկաթուղինները ճիշտ և ոպերատիվ կերպով դեկավարելու համար Հաղորդակցության ճանապարհների ժողկոմատը պիտի ունենա ինֆորմացիայի և տեղերի հետ կապի բազմազան աղբյուրներ: Նման կապերից մեկը լինելու յեն Հաղորդակցության ճանապարհների ժողկոմատի վերաքննիչ գլխավորները:

ԲԵՌՆԱՆ, ԲԵՌՆԱՔԱՓՄԱՆ ՅԵՎ ՄԱՐՇՐՈՒՏԻ ՄԱՍԻՆ

1934 թվին բեռնման և բեռնաթափման կայարաններում ու ձեռնարկությունների ոժանդակ ուղիներում վազոնի մի շրջանառության ընթացքում պարապուրդները հասել են 47 ժամի: Նման հսկայական պարապուրդներ միանգամայն անհանգուրժելի յեն:

Ամբողջ բեռնման 70-75 տոկոսը տեղի յն ունենում արդյունաբերության ոժանդակ ուղիներում և միմյան 25-30 տոկոսը՝ Հաղորդակցության ճանապարհների ժողկոմատի ուղիներում: Դժբախտաբար Հաղորդակցության ճանապարհների ժողկոմատն արդյունաբերության ժողկոմատներին իր ուղիներում բեռնման-բեռնաթափման աշխատանքների արագացման նմուշ չի ցույց տալիս: Յերկաթուղիներում յերկաթուղային ուժերով կատարվող բեռնումն ընթանում է ծայրաստիճան դանդաղ ու վատ: Հաղորդակցության ճանապարհների ժողկոմատի տնտեսական բեռներով

բեռնված վազոններն, աշտպես կոչված տնտեսական գնացքներում առաջ են չարժվում ավելի դանդաղ, քան սովորական ապրանքային վազոնները:

Անկարելի յն այլևս հանդուրժել նման խայտառակությունները:

Վատ են աշխատում մեր կլիենտների՝ ներառյալ հսկա մեր հիմնական կլիենտի՝ Մանր Արդյունաբերության ժողկոմատի ձեռնարկությունների տրանսպորտային ցեխերը: Մանր Արդյունաբերության ժողկոմատի ձեռնարկությունների բեռները կազմում են ընդհանուր բեռնման 61,5 հազար վազոններից 33,6 հազ. վազոն: Այդ 33,6 հազ. վազոններից 20,5 հազարն ընկնում է միայն 5 գծի՝ Յեկատերինյան, Դոնեցին, Պերմին, Տոմսկին, Հաբով Ուրալյանին: Մեր հիմնական կլիենտներից մեկը՝ Մանր Արդյունաբերության ժողկոմատը խոստանում է ձեռք առնել բոլոր միջոցները, վոր-

պեսզի գործարաններում տրանսպորտային գործը դրվի ուրիշակելի ձևով: Այդ ուղղությամբ մենք պետք է նրան ամեն կերպ ոգնենք, պետք է մերկացնենք ձեռնարկությունների վատ աշխատանքը, պետք է պայքարենք այն ծաղրանքի դեմ, յերբ վազոնի հետ ավելի վատ են վարվում, քան սայլակի հետ, յերբ վազոնը վորպես պետական գույք չեն համարում, վազոնը կանգնած է դուր տեղը, իսկ տրանսպորտային ցեխի աշխատողները վազոնների պարապուրդի վրա նայում են բավական սառնասրտությամբ:

Դոնեցի գիծն ու Դոնեցի մարդկոմը մեկ միայն մի փոքրիկ մասը ցույց տվին այն բանի, թե ինչի կարելի յն հասնել, յեթե ինչպես հարկավոր է պայքարենք պարապուրդների դեմ և բեռները գործողության ժամանակը կրճատելու համար:

Այն, ինչ արվել է Դոնեցի յերկաթուղում, կարելի յն անել նաև մյուս յերկաթուղիներում: Մարտ ամսին դեռ մի փոքր չարժիվ այդ բանին ձեռնարկելինք, և արդեն ունենք փորոշ ձեռնարկներ: Դոնեցի րոպետրովսկի մարզկոմը հաղորդեց, վոր հնարավոր է պարապուրդը կրճատել նրանց ձեռնարկություններում 10-15 տոկոսով, Ձելյարինսկի մարզկոմը հաղորդեց, վոր Հարավ-Ուրալյան յերկաթուղին ձեռնարկությունների հետ կնքել է այնպիսի խայտառակ պայմանագրեր, վորոնք մեծ պարապուրդներ են քաջալերում: Ուրիշակ, Ձելյարինսկի տրակտորային գործարանում պարապուրդները սահմանել են 7,5 ժամով, իսկ այսոր պարապուրդը հասցրել են 4 ժամ 45 րոպեի և միանգամայն հնարավոր են համարում արդիւ-

մայիսին պարապուրդը հասցնել 3 ժամի: Ձելյարինսկի ալրադացն ըստ պայմանագրի իրավունք ունի բեռները համար վազոնը պահել 3 ժամ, իսկ իրականում դա հասցվում է 1,5 ժամի:

Յերկաթուղիների պետերի և քաղաքականների համար ամենակարևոր խնդիրն է վազոնների պարապուրդի դեմ պայքարելու գործում ստանալ մարզկոմների ու մարզգործկոմների ոգնությունը:

Վազոնների շրջանառության և պարապուրդները կրճատելու խոշորագույն աղբյուրը՝ տնտեսավորող կայարաններում գնացքների կազմերի վերահսկման պատճառով-հանդիսանում է մարչրուտի-դացիան: Սորհրդային տնտեսության ալանայությունը ահադին հնարավորություններ է տալիս մարչրուտիդացիայի լայն կիրառման համար, բայց յերկաթուղային տրանսպորտում մարչրուտիդացիան, վորպես որդանական յերբվույթ մենք չունենք: Ձկա մարչրուտիդացիայի ծավալուն, նախամտածված պլան: Ձկա մարչրուտիդացիայի պլաններն իրացնելու սխտեմատիկ պայքար:

Ձե՞ վոր չի կարելի մարչրուտիդացիայի պլան համարել Դոնբասից Մոսկվա և Լենինգրադ ուղարկվող մի քանի գնացքների ծրագրված առաքումը: Դրան ավելացրած է այն, վոր նրանք ևս մեծ մասամբ տպահով նշանակման տեղը չեն հասնում և փոփոխության են յենթարկվում ճանապարհին:

Ինչ՞ հնարավորություններ ունենք մենք: 1935 թվին մենք պետք է փոխադրենք 358 միլիոն տոնն բեռներ՝ 1934 թվին փոխադրած 317 միլիոն տոննի փոխարեն: Վորոնք են այդ հիմնական բեռները: Քաղաքական-98 միլիոն տոնն՝ 27 տո-

կոս, բոլոր փոխադրումների համարյա մեկերորդը, նախ-24.5 միլ. տոնն՝ 6,8 տոկ., սև մետաղներ 17,5 միլիոն տոնն՝ 4,8 տոկ., հանքաքար-24 միլիոն տոնն՝ ամբողջ բեռնման 6,7 տոկ., անտառանյութ-36 միլիոն տոնն՝ բեռնման 10 տոկ, փայտեղեն-16 միլիոն տոնն՝ ամբողջ բեռնման 4,4 տոկ., հաց-29,5 միլիոն տոնն՝ 2 տոկ., չինանյութեր-23 միլիոն տոնն ամբողջ բեռնման 6,3 տոկ.: Ուր-հիմնական բեռներ տալիս են բեռնման 75 տոկոսը՝ 268 միլիոն տոնն: Յեթե ինչպես հարկն է տնտեսավարի ու զբաղեացողի համար ինչպիսի հսկայական հնարավորություններ կան այն փաստում, վոր բոլոր փոխադրումների յերեք-քառորդը կազմում են ութ հիմնական բեռներ, վորոնց փոխադրումը պլանավորվում է կենտրոնից:

Նման դրություն գոյություն չունի ուրիշ յերկրներում: Շատերը տեսարանում են, Սեդիսայի, Ամերիկայի շահագործման փորձը համեմատում են մեր փորձի հետ և մոռանում են, վոր այլ բան է ինքնահոսով յեկող բեռների վրա հիմնված, շուկայի վրա հիմնված շահագործումը և, բոլորովին այլ բան է պլանի վրա հիմնված բեռների հոսանքը: Յեթե փոխադրումների ընդհանուր քանակություն 75 տոկոսը կազմում են ութ հիմնական բեռները, ապա բեռնման զոնե 35-40 տոկոսը - որեկան 20-25 հազար վազոն-կարող են կազմվել վորպես ուղևորման մարչրություն: Մարչրությունայի ժամանակ մենք կարող էլինենք ամենաքիչը մեկ-յերբորդով, թերևս զեռ կիսով չափ կրճատել գնացքի՝ Դոնբասից մինչև Մոսկվա անցնելու ժամանա-

կամիջոցը, գնացքները յուրաքանչյուր հանդիպած տեսակավորման կայարանում վերաճեավորելը յուրաքանչյուր յենթակից հաշվին: Ապա ցուցված է, վոր յեթե իսկապես դործի կաշենք, ապա մարչրությունը կարելի յե առաջ շարժել որական 350-400 կիլոմետր արագություն:

Ահա ձեզ վազոնների շրջանառությունն արագացնելու հսկայական սահեատի ուժ, ահա ձեզ պլանային տնտեսության վճռական ուժ:

Փորձե՛ք ամեն ինչ փոխադրել թվերի լեղվին և դուք կտեսնեք, վոր բառիս բուն նշանակությունը կարող եք կիսել պահեստի ուժեր, վորոնք ձեզ հնարավորություն կըտան զգալի չափով արագացնել վազոնների շրջանառությունը, կատարել ու գերակատարել փոխադրումների պետական պլանը: (Բուռն ծափահարություններ):

Յես այժմ չեմ շոշափում շոգեբարչների ու վազոնների տնտեսության հարցերը: Վազոնների շրջանառությունն արագացնելու յնդիքը շոգեբարչային ու վազոնային տրևատնությունների առաջ դնում է բարձր պահանջներ: Վոմանք փորձում են յուրտակումների դեմ պայքարը հակադրել վազոնների շրջանառության յնդիքին: Մեր յնդիքն է այնպես կանոնավորել յերկաթուղային տրանսպորտի հստակ աշխատանքը, վորպեսզի թե՛ յուրտակումներն ավելի քիչ լինեն և թե՛ վազոնի շրջանառությունն արագանա: Պարզ է, վոր յուրտակումների թվի նվազումը նպաստում է վազոնների շրջանառության արագացմանը, վորովհետև վերացնում է վթարումների պատճառով շարժման մեջ առաջացող ընդհատումները:

Բայց վազոնների շրջանառությունն արագացնելու համար, չա-

մեկացնելով վթարումների թիվը, ներքև ձամբին, բարելավել շոգեբարչային բրիգադների աշխատանքը: Մենք բարձրացնում ենք գնացքների տեխնիկական արագությունը ուղեմասերում, յոսկ դա պահանջում է ավելի մեծ վորակավորում, ավելի մեծ ուշադրություն, ճշտապահություն մեքենավարի աշխատանքի մեջ: Հարկավոր է հիմնովին վերակառուցել փոխանակող կետերի աշխատանքը: Չի կարելի այնտեղ կուտակել վազոնների նորոգությունը, վոր առանց այն էլ կատարվում է հազմեպ, միայն թե հիվանդ վազոնը յոցկեն հարեան յերկաթուղին: Նման դրություն ծափանակ փոխանակող կայարանները դառնում են «խցաններ» ապրանքատար վազոնների համար, ձգձգում են ամբողջ յերթեվեկությունը: Նորոգությունը վազորոք պետք է կատարվի բեռնման, բեռնաթափման և գնացքներ կազմելու կայարաններում: Ահհրաժեշտ է դադարեցնել վրասակար կոիվները փոխանակող կետերում, յերբ յերկաթուղիների ներկայացուցիչները «մըրցում են», թե ով ավելի շատ և ում վրա կդնի հանձնվող վազոններում յերեվան հանված թերությունների արժեքը, յոսկ յերկաթուղիներն իսկական նորոգությունը չեն գրադվում:

Յերկաթուղային տրանսպորտի նորոգող բաղաները պետք է հիմնովին վերակառուցեն յրենց աշխատանքը և շոգեբարչներն ու վազոնները նորոգությունից հանեն անբասիր վիճակում:

Վորպեսզի գնացքների յերթեվեկությունը զբաֆիլը յստորեն պահպանվի, չպետք է լինի շոգեբարչների պահատորի վոչ մի դեպք, հարկավոր է վերացնել շոգեբարչների հարկադրված կանգառում-

IV.

ՎԱՊԻՏԱԼ ԾԻՆԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ ՀԱՐՑԵՐ

Այս յուրհրդակցությունը, յերկաթուղային տրանսպորտի գոյություն ունեցող տեխնիկական միջոցների լավագույն շահագործման հարցերին զուգընթաց, յուրտակումների դեմ պայքարելու և վազոնների շրջանառությունն արագացնելու հարցերին զուգընթաց, մենք յան և կառավարություն կողմից

քննում ենք նաև տեխնիկական վերակառուցման հարցերը, հիմնական շինարարության մասին տրանսպորտի հեռանկարային հարցերը: Գործնականորեն հարցը կայանում է նրանում, վորպեսզի այնպես ոգտագործվեն կուտակցություն հարցերին զուգընթաց, մենք յան և կառավարություն կողմից

այս տարի կապիտալ շինարարութեան համար հատկացված միջոցները, վորպեսզի բարձրացնենք լարված ուղղութիւնների զննարկներն ունակութիւնը և պատրաստ մոտենանք աշխան-ձմեռային փոխադրումներին:

1934 թ. կապիտալ շինարարութեան տխուր դատերը ցույց են տալիս, վոր միջոցների ցրված լինելու և շինարարութիւնն անբավարար զեկավարելու պատճառով, չնայած 1934 թ. խոշոր կապիտալ ներդրումներին-Հաղորդակցութեան ձանապարհների ժողովմատուր հատկացրեց 3 միլիարդ 408 միլիոն ուսուրի-րաց վճռական յերկաթգծերում բաց թողնման ունակութիւնների նկատելի աճ չստացվեց: Այդ սխալներից մենք պետք է խուսափենք 1935 թ.:

Կուսակցութիւնը և կառավարութիւնը 1935 թ. յերկաթուղային տրանսպորտի կապիտալ շինարարութեան համար հատկացրել են մոտ 4 միլիարդ ուսուրի-18.1 տոկոսով, քան հատկացրել էր Հաղորդակցութեան ձանապարհների ժողովմատուն անցյալ տարի:

Ինչպէս են բաշխվում այդ միջոցները:

Շարժակազմ ձեռք բերելու համար-730 միլիոն ուսուրի, նոր յերկաթուղային շինարարութեան և յերկրորդ գծերի համար-884 միլիոն ուսուրի, բնակարանային-կոմունալ շինարարութեան համար-380 միլիոն ուսուրի, հիմնական նորոգութեան համար-698 միլիոն ուսուրի և զոյութիւն ունեցող ցանցի տեխնիկական վերակառուցման ու մյուս աշխատանքների համար-1.252 միլիոն ուսուրի, այդ թիւում բաց թողնման ունակութիւններն ընդլայնելու համար (եւեկտրիֆիկացում, բլոկացում, կայարաններ և

հանգույցներ, դեպոներ, ջրի մատակարարում և այլն)-291 միլիոն ուսուրի և արտադրական ձեռնարկութիւնների զարգացման համար (չարժակազմի նորոգութեան գործարաններ, քարածխային ու փայտեղենի տնտեսութիւններ)-338 միլիոն ուսուրի:

1935 թ. կապիտալ ներդրումների հետեւանքով յերկաթուղային տրանսպորտի նյութական-տեխնիկական բաղան պետք է ավելանա 4.625 կիլոմետր նոր գծերով և յերկրորդ ուղիներով, 589 նոր և վերակառուցված չողքարչային կանգատեղիներով, 28 վայրոնային դեպոյով, 1.680 կիլոմետր ավտոբուսերով կայ շահագործման յերկաթուղայում, 1.485 չողքարչով, 80.000 ապրանքատար վազոնով (յերկաթնային հաշվով), 5 խոշոր չողքարչային և վազոնային նորոգութեան գործարաններով (առաջին հերթին Ուլան-Ուլենի, Լիանոգովյան, Կանաչսկի, Դառնիցի և Պոպովսկային գործարանների գծով մի. միլիոն քառ. մետրից ավելի բնակարանային տարածութեամբ և շինարարութեան մի շարք ուրիշ որդեկաներով:

Ինչպէս տեսնում ենք, հսկայական աշխատանք կա կատարելու:

Կապիտալ շինարարութեան պլանը 1935 թ. առաջին յեռամսյակում փաստորեն խախտվել է: 1935 թ. մնացած մասում հարկաւոր ե ծածկել առաջին յեռամսյակի ճեղքը, հիմնական կապիտալ ներդրումները գործադրելով այն ուղեմասերում, վորոնք ավելի մեծ չափով կավելացնեն բաց թողման ունակութիւններն աշխան-ձմեռային փոխադրումների համար վճռական ուղղութիւններում:

ՇԻՆԱՐԱՐԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ԳՐԱՖԻԿԱՅԻ ՄԱՍԻՆ: — Ներկայումս Հաղորդակցութեան ձանապարհների ժողովմատուր գեռ իսկա-

կան ուղերատիվ վերահսկողութիւն և զեկավարութիւն չունի շահագործման ցանցի նորակառուցումներին ու շինարարութեան նկատմամբ:

Տեմպերն արագացնելու ու վորակը բարձրացնելու համար կարևորագույն նշանակութիւն ունի կարգապահութեան վերելքը շինարարութիւնում, աշխատանքների իրական գրաֆիկների մշակումը և ճշգրիտ կատարումը, վորպիսի գրաֆիկների մեջ սահմանվում են աշխատանքների ժամկետները շինարարութեան առանձին տեղամասերում, աշխատանքները ժամկետին ավարտելու համար անհրաժեշտ նյութերն ու մեխանիզմները, թե վորքան և ինչպիսի վորակավորման բանվորներ պիտի նշանակել այդ աշխատանքների համար:

Թե ինչպիսի խոշոր գրական հետեւանք ե տալիս աշխատանքների ճշգրիտ իսկական կազմակերպող գրաֆիկը, կարելի չե գտնել Մոսկվայի մետրոյի շինարարութեան փորձից, ուր աշխատանքների գրաֆիկը խոշոր գեր և իսպաղել շինարարութիւնը կարգավորելու և ժամկետին ավարտելու գործում:

Ունենալով այդպիսի գրաֆիկներ, կարելի չե ամեն ուր վերահսկել շինարարութեան ընթացքը, իմանալ թե յերբ և կատարված այս կամ այն աշխատանքը կատարվել և արդէր այդ աշխատանքը սահմանված ժամկետին և այդ նյութերի հիման վրա շտկել գրութիւնն աշխատանքի ընթացքում:

Գրաֆիկը հնարավորութիւն ե տալիս կազմակերպել ճիշտ ուղերատիվ հաշվետվութիւն շինարարական աշխատանքների ընթացքի մասին: Բոլորովին հարկ չկա ընդգրկել անխտիր շինարարութեան բոլոր ցուցանիշները և դարձնել հաշ-

վետութիւնը, ինչպէս ասում են Հաղորդակցութեան ձանապարհների ժողովմատուր «ձանք»: Բաւական կլինեն մի քանի հիմնական ցուցանիշներ և դրանց հիման վրա Հաղորդակցութեան ձանապարհների ժողովմատուր կկարողանա ուղերատիվ կերպով միջամտել այս կամ այն շինարարութեան գործերին և աշխատանքի ընթացքում շտկել գրութիւնը:

ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՄԱՆ ՄԱՍԻՆ: — Աշխատանքի կազմակերպումով, վորից կախված ե շատ բան, տրանսպորտային շինարարութիւնների մեջ համարյա չեն զբաղվում: Մեր շինարարութիւնների մեջ, վորոնք հաճախ ցրված են լինում տանյակ ու հարյուրավոր էլիումետր հեռավորութեան վրա, աշխատանքային կարգապահութիւնը և աշխատանքի վորակը չեն բարձրացնի, յեթե չլինի աշխատավարձի ճիշտ սխտեմ, արտադրանքի հաստատուն նորմաներ և խիստ վերահսկողութիւն գրանց կատարման վրա:

Ներկայումս արտադրանքի գոյութիւն ունեցող նորմաները մի շարք դեպքերում իջեցված են: Դա պետք ե ուղղել աշխատանքի ընթացքում, վորչ կամպանիաներով, և դարձնել այդ նորմաներն աշխատանքի արտադրողականութիւնը արտադրատի կապիտալ շինարարութեան մեջ բարձրացնելու իսկական զենք:

Աշխատանքի արտադրողականութեան և աշխատանքի վորակի բարձրացման մեջ հսկայական դեր կարող ե խաղալ աշխատանքի ակորդային սխտեմը, յերբ աշխատավարձը սահմանվում ե ամբողջ բրիզգի աշխատանքի համար վորոշ տեղամասերում: Նման սխտեմը կհասուրդողի ամբողջ բրիզգի աշ-

խառանքների արագ ավարտման և նրանց լավագույն փորակի մեջ:

Ինչ վերաբերում է շինարարության, ինչպես նաև ամբողջ յերկաթնուղային տրանսպորտի նյութակառուցման և մատակարարման, ապա հենց նոր է ավարտել իր աշխատանքները կոստակցութան կենտրոնի և Ժողկոմի Խորհրդի՝ այդ հարցի առթիվ ստեղծած հատուկ հանձնաժողովը: Կոստակցությունն ու կառավարություններն ընդառաջել են Հաղորդակցության ճանապարհների Ժողկոմատի կարիքներին:

Յերկաթուղիների նյութակառուցման և մատակարարման Փոնդերն զգալի չափով մեծացել են՝ ինչպես 1935 թ. մատակարարման սկզբնական պլանի հետ համեմատած, այնպես էլ, մանավանդ, անցյալ տարվա հետ համեմատած: Ի հարկե, այդ մեծացված Փոնդերը ևս չեն բավականանա, փորպեսզի բավարարություն արվի բոլորի «ախորժակներին»: Բայց յեթե անտեսորեն ծախսվե հատկացված նյութերը, ապա ու բեմն զրանք կարող են բավարարել յերկաթուղիների առաջնակարգ պահանջները:

Շինարարությունների պետերը պետք է ամբողջ բոլշևիկյան վճռականությամբ կասեցնեն շինարարություններում գոյություն ունեցող ժուլիկություններն ու գողությունները: Մեր շինարարություններում գողանում են ամլից ու ձախից: Գողացածով «կերակրվում են» յերկաթուղիների շինարարություններին կից շրջանների հազարավոր ժուլիկները:

Մի որ անգամ չի կարելի հանդուրժել դեպի պետության սոցիալիստական սեփականությունն ունեցած նման վերաբերմունքը: Իսկական բոլշևիկ-անտեսավարը չի գիտի կենտրոնին նոր նյութերի պահանջով, բաց չի լինի ուղիքի, մե-

խի, Փուրաժի, պակասություն համար և այլն, մինչև վոր ինքը չապահովի իր պահանջներում ունեցած նյութերի պահպանումը և տրն անտրեն ոգտագործումը:

Մեր ծանր արդյունաբերությունն այս տարի զգալի չափով մեծացնում է տրանսպորտի մատակարարումը: Կա պետք է 1935 թվին Հաղորդակցության ճանապարհների Ժողկոմատին տա 30 հազար ապրանքատար վագոն, 700 հազար տոնն նոր օբյե, 340 հազար տոնն օբյեային ամրացումներ, 498 հազար տոնն զլան, 500 հազար տոնն ցեմենտ և այլն: Մեծացված է Հաղորդակցության ճանապարհների Ժողկոմատին անտառային շինանյութեր մատակարարելու գործը:

Բայց զրա հետ միասին, կարելի չէ ու պետք է ապահանջորոնացնել տրանսպորտային շինարարությունների մատակարարումը և անել այն պես, փորպեսզի շինարարությունները տեղերում իրենք գտնեն նյութերի մի մասը: (Ջայնեթ-ճիչտ է):

Մարդիկ վարժվել են հույս դնել միայն Հաղորդակցության ճանապարհների Ժողկոմատի մատակարարման բաժնի վրա, սպասելով, վոր ամեն բան, նույնիսկ ամենաչինչին բան նրանից ստացվի: Մինչդեռ մատակարարման նման կենտրոնացումն անխուսափելիորեն ծրնում է բյուրոկրատական ընտելություններ և անպատասխանատվություն:

Մեր շինարարները պետք է դառնան իսկական անտեսավարներ, կազմակերպողներ, գիտնան իրենց հնարադիտությունները ապահովել շինարարություններն այն բոլոր նյութերի մատակարարումով, վոր հնարավոր է ձեռք բերել տեղերում:

Առանձնապես պետք է արել շինա

արտադրան մեքենայացման հարցը:

Շինարարություններում մեխանիզմները վատ են ոգտագործվում: Եթե ավատորները չեն ոգտագործվում են, բեռնվում են իրենց օւժի կեսի չափով, յեթե վոչ՝ քառորդի չափով: Իրան գուզընթաց էլ ինչ արժեք ունեն շինարարությունների և յերկաթուղիների պետերի՝ եթե օւժավատորները պակասության գրծով յեզած գանդատները: Տրանսպորտային շինարարության մեջ յեզած եթե օւժավատորների լրիվ բեռնումով կարելի չէ բնդրկել հողային բոլոր աշխատանքների մոտ կեսը:

Միաժամանակ անհրաժեշտ է ամրապնդել շինարարությունների փեւանակալ գիւցիպլինան: Ծայրաստիճան անմիջիժար գրծության մեջ է և Հաղորդակցության ճանապարհների Ժողկոմատի շինարարությունների բյուջետային գիւցիպլինան, Մի շարք շինարարություններում սկզբնական նախահաշիվները գերազանցվում են մի քանի անգամ: Փողըն իլուր ծախսում են, շինարարությունը գնում սպառնալիքի տակ, իսկ հետո վողորմություն խնդրում: Յերկաթուղիների և շինարարությունների պետերը պետք է, ինչպես հարկն է, տեր ու տիրականի պես հաշվեն պետության յուրաքանչյուր կոպեկը, թույլ չըտալով նախահաշիվ գերածախս: Իսկ այն շինարարությունները, վորնիք գեռ ևս նախահաշիվ չունեն, պետք է այդ նախահաշիվները կազմել և հաստատել չտապ կարգով:

ՄԵՆՔ ՊԵՏՔ Ե ԿԱՆՈՆԱՎՈՐԵՆՔ ԵԱՆԱԳՐՈՒՄԸ: Այդ աշխատանքը յերկայումս Հաղորդակցության ճանապարհների Ժողկոմատում ամենից ավելի անուշագործության է մատ

նրված: Ծառ դեպքերում շինարարությունը ձեռնարկում են առանց մշակված տեխնիկական նախագծերի ու նախահաշիվների: Նախագծերը կազմում են բազմաթիվ գրասենյակներ, ըստ վորում կարեորագույն նախագծերի մի մասը մշակելու համար արվում է մասնավոր ինժեներների: Առանձին բաժինները նախագծերը բոլորովին համաձայնեցված չեն միմյանց հետ: Կառուցողները դա գիտական յեզվով անվանում են «յոչ-կոմպլեքսային նախագծում», իսկ դա պարզապես նշանակում է, վոր մի տեղ զիծ են կառուցում, բայց մոռանում են ժամանակին շինել ջրմուղը, ընդլայնում են կայարանը, բայց չեն ընդարձակում դեպոն, կառուցում են դեպո «Պ» չողեքարչների համար, բայց «մոռանում են» վերակառուցել գիծը և այլն:

Շինարարության պլանները փոփոխվում են մի քանի անգամ: Նման «կարդի ու կանոնի» հետևանքով փոխադարձ կապը պլանի առանձին տարրերի միջև (դադարչների բանակություն դեպոյում, ջրի մատակարարում, ուղեղծեր և այլն) խախտվում է, և յերկաթուղին, ծախսելով խոշոր միջոցներ, իր բաց թողնման ընդունակությունների գծով աննշան ավելացում է ստանում:

Ծառ ալյանդակություններ են թույլ արված յերկրորդ գծերը նախագծելու ժամանակ: Այդ նախագծումը կատարվում էր առանց հաշվի առնելու յեզած առաջին յերկաթ գծերի միճակը: Ներկայումս անհրաժեշտ կլինի նախագծելու ամբողջ գործը՝ Հաղորդակցության ճանապարհների Ժողկոմատի բոլոր վարչությունների վերաբերմամբ, համախմբել մի կենտրոնում:

Տրանսպորտում ամբողջ կապիտալ չինարարութիւնն ավելի լավ ղեկավարելու և վերահսկելու համար՝ մենք այս որբն ստեղծեցինք յերկաթուղային չինարարութիւնը ղեկավարելու կենտրոնական վարչութիւն—Ցուծելոգորստրոյ։ Նա ընդգրկել է և նոր չինարարութեան ղեկավարութիւնը, և զծի կենտրոնական վարչութեան կապիտալ չինարարութեան բաժինը։

Հարկավոր է մշակել նաև չինարարական տրեստների և յերկաթուղիների վարչութեանը կից գրասենյակների կազմակերպման և նրանց ու յերկաթուղային չինարարութեան կենտրոնական վարչութեան (Ցուծելոգորստրոյ) փոխադարձ հարաբերութիւնների հարցերը։ Պետք է հուշաւ, վոր նոր վարչութիւնը յերկաթուղիների և նորահանութեանը պետերի, բոլոր կառուցող յերկաթուղայինների աջակցութեամբ

կարող կլինի կարգ ու կանոն մտցրնել յերկաթուղային տնտեսութեան այդ անհամեմատ անուշադրութեան մասնոված ճյուղում։

Հուսանք, վոր մենք չենք կրկնի անցյալ տարվա չինարարութեան սխալները և յիսկին կկատարենք 1933 թ. պլանը, վորով մեր տրանսպորտին կտանք ուժեղ տեխնիկական օժանդակութիւն և բաց թողնման ունակութիւնների ավելացում անհամեմատ լարված ու կարեւոր յերկաթուղիներում։ Մենք պետք է կատարենք խոշոր նախապատրաստական աշխատանք՝ 1936 թվին ավելի շատ ծավալելու յերկաթուղային չինարարութիւնը, վորպէսզի ավելի արագ վերացնենք տեխնիկական վերակառուցման բնագոյծում տրանսպորտի յետամնացութիւնը ժողովրդական տնտեսութեան մյուս ճյուղերից։

V.

ՄԱՍՍԱՍԱՅԱԿԱՆ ԲԱՆԱԲԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆԻ ԶԵՎ ԿՈՍՈՒՆԻՍՏՆԵՐԻ ՈՒ ԱՆԿՈՒՍԱԿԱՅԱԿԱՆ ԱԿՏԻՎԻՍՏՆԵՐԻ ԽՆԴԻՐՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

Այս խորհրդակցութեանը քննվող բոլոր հարցերը վերջին հաշիւով կախված են կենդանի մարդկանցից։ Վորպէսզի կարելի լինի պայքարել կուսակցութեան և կառավարութեան կողմից մեզ առաջադրված խնդիրները իրագործելու համար, հարկավոր են մարդիկ—իրենց գործի իրավացիութեանը համոզված, համատ ու նախաձեռնող մարտիկներ։

Յերկաթուղային տրանսպորտում աշխատում է 2.236 հազար, իսկ չինարարութեան հետ միասին—2.515 հազար բանվոր ու ծառայող։ Այդ մասան արդյունաբերութեան բան-

վորներից և ծառայողներից տարբերվում է նրանով, վոր յերկաթուղային բանվորների կազմերի մեջ հոսունութիւնն ավելի շատ է, քան արդյունաբերութեան ձեռնարկութիւններում, բայց միաժամանակ յերկաթուղային ծառայողների կազմերում ավելի մեծ է կայունութիւնը, ավելի շատ են դեռ մինչհեղափոխական ժամանակից մնացած մարդիկ, քան տնտեսութեան փորեն այլ ճյուղում։ Տրանսպորտի աշխատողների տեխնիկական անհամեմատ գրագետ շերտը պահել է միայն իր գրական ղեկավարները, այլ

և հին յերկաթուղային բարձր թացասական կողմերը։

Այդ ասելով, յես նկատի ունեմ վոչ դասակարգային թշնամիներին, այլ ազնիւ, միանգամայն խորհրդային աշխատողներին։ Պատրաստի ա վարոված մարդիկ չեն լինում մարդկանց հարկավոր և կազմակերպել, համախմբել, վոտքի հանել, վերափոխել։

Մենք պետք է պահպանենք աշխատողների արժեքավոր կադրերին։ Նրանք ընդունակ են խոշոր գործերի, յեթե միայն ինչպէս հարկն է աշխատանք տարվի նրանց հետ։ Նրանք կամենում են ազնվորեն աշխատել սոցիալիստական տրանսպորտում, բայց ամբողջ շարիքն այն է, վոր նրանց առաջ շատ զեպերում հարցը չեն դնում ուղղակի, բոլշեվիկորեն։ Հարկավոր է վերակառուցվել միայն հին կուլտուրայով յուրա չես գնա։ տրանսպորտը վերափոխվում է աշխատանքի համար և նոր տեխնիկայով է վերակառուցվում, դուք ես, չնայած ձեր յերկաթուղային փորձառութեան, պետք է վերակառուցվեք։

Միաժամանակ պետք է ընթանա իւր տեխնիկական կադրերի ավելի արագ վերելքի ու անցման պրոցես։ Տրանսպորտում դեռ շատ քիչ են առաջ քաշված յերկաթուղային հրամանատարներ։ Այդ յերկաթուղային կադրերի դաստիարակման վրա նույնպէս պետք է աշխատեն քաղաքայինները։

Հին ու յերկաթուղային յերկաթուղայինները պետք է որինակ վերցնեն արդյունաբերութեան իրենց ընկերներից, վորոնցից շատերը վոչ միայն գրավի են երամամտարական դիրքեր ձեռնարկութիւններում և տրեստներում, այլ և ձեռք բերել ընդհանուր հարգանք, նր-

անց նախաձեռն է ամբողջ յերկաթուղային հարյուրներով բարձր պարգևներ են ստանում կուսակցութիւնից և կառավարութիւնից։

Տրանսպորտում մենք ունենք հին հեղափոխական պրոլետարների մի խավ, բայց տրանսպորտում մենք ունենք, ավելի քան ուրիշ ճյուղերում, բանվորական միջավայրի հետ քիչ կապված, պրոլետարական կարգապահութեան ելութիւնն ինչպէս հարկն է չորսնած մարդիկ։

Մենք պետք է հեղափոխականորեն դաստիարակենք այդ հարյուր հազարավորներին, նրանց դարձնենք իսկական սոցիալիստականներ—կուլտուրական յերկաթուղայիններ։ Իսկ դա անելն էլ ավելի բարդ է, քան տնտեսութեան փորեն այլ ճյուղում։ Այդ յունաբերութեան մեջ դործարանը, մասամբ արտադրութեան կազմակերպութեան չնորհիւ «մի տանիքի տակ» համախմբում, կարգապահութեան և բնակացում բանվորներին։ Ամեն մի բանվոր ունի իր դադրահար, ունի աշխատելու իր տեղը, և կուսակցական կերպով ու արհեստակցական աշխատողին հեշտ և ծանոթանալ նրա հետ և քաղաքականապէս դաստիարակել նրան։ Իսկ տրանսպորտում աշխատողների խոշոր մեծամասնութիւնն աշխատի մարդիկ են, վորոնք շարունակ գրաւում են յերկաթուղային մեջ կուլտուրային 1-2 հոգով ցրված են զծերի վրա։

Այդ պայմաններում մեկանից տասնեկումն է էլ ավելի մեծ քաղաքական մասնակցական աշխատանք, քան ժողովրդական տնտեսութեան վորքէն այլ ճյուղում։ Այդ աշխատանքն անհրաժեշտ չափով կատարում են, արդյոք, կուսակցական և արհեստակցական կազմակերպութիւններն ու քաղաքայինները։ Վոչ։

Կոյնուցներում աշխատանքին ցույց

որովոյ վերաբերմունքի մեջ բեկում առեղծելու համար ՄՏկայանների և սովխոզների քաղաքաժողովները ծավալել են իրոք խոչը ու անդուլ մասսայական - քաղաքական աշխատանք: Տրանսպորտում շատ կուսակցական աշխատողներ, և զբանումն է նրանց զժրախտությունը, խսկույն հաշտվել են յերկաթուղիներում յեղած անկարգություններին—յերթեվեկուցյան գրաֆիկների տապալմանը, իսկական պրոլետարական կարգապահության բացակայությանը, ծուլությանը, հրամանները չկատարելուն և այլն: Քաղաքների աշխատակիցներից շատերը փոխանակ զբաղվել են զգրաֆիկների մեջ մտցնելու հեղափոխական վոզի, կուսակցական աշխատանքը վերածել են «գրաֆիկներին», վոր նրանք, ի միջի այլոց, նույնպես չեն կատարում, ինչպես և յերթեվեկուցյան գրաֆիկները (ծիծաղ): Փոխանակ թափանցելու մասսաների խորքը, ղեկու սուր հարցեր և պատասխան տալու այդ հարցերին, զատարակելու մարդկանց, նրանք հաճախ կազմեն յին դարձնում մասսայական աշխատանքը:

Յեթե մարտականորեն, բոլշևիկյան ուժեղ խոսքով՝ գաղափարական համոզմունքի և ներքին հալածի իմաստով՝ մոտենանք յետմյուսաց յերկաթուղայինին, հնարավորութուն տանք նրան՝ տեսնելու միտարվա, յերկու տարվա հեռանկարը, նա կենսովի զեպի այդ հեռանկարը և կդառնա իսկական մարտիչ տրանսպորտի վերելքի համար: Բայց այդպիսի մարտական մասսայական բոլշևիկյան աշխատանք տրանսպորտում համարյա չի յեղել: Փորձը բնավ մասսայական աշխատանքը տեսնելու պես լավ կազմակերպելու մեջ չեն: Կազմել գրաֆիկ, տալ զեկուցումներ, կայացնել ժո-

ղովներ—դա լավ զործավարն էլ կանի, բայց ինչ ոգուտ կլինի այդ զեկուցումներից, յեթե զբանը անցնեն «անհոյ»: Գրաֆիկում գրված կլինի, թե զեկուցումը տրվել է, ներկա էին 2-000 մարդ, ընդունել են բանաձևեր, իսկ այնտեղ մնում են մարդիկ, վորոնք հիմա չեն հարցերի բացատրութուն չեն ստանում, վորոնք ժողովից հետո էլ աշխատելու չեն հին ձևով:

Ահա թե ինչու, յերբ մենք խոսում ենք մասսայական աշխատանքի մասին, ժամանակն և վերջ տալ այն կարծիքին, թե խոսքը կազմակերպչական - տեսնելիական միջոցառումների մասին է: Վոչ, խոսքը մասսայական - քաղաքական աշխատանքի մարտական վոզու մասին է, խոսքն այն մասին է, վորպեսզի սկսվի գաղափարական - քաղաքական արշավ ամեն կարգի յետամնացության, անպիսի բանի ղեմ, այն բոլորի ղեմ, ինչ վոչ միայն չի հասկանում մեզ, այլ զիմադրում է մեզ: Բնավ հարկավոր չեն ամեն մի զիմադրողի մեջ տեսնել դասակարգային թշնամի: Գոտակարգային թշնամիները կան, և նրանց ղեմ հարկավոր է անխնա պայքարել: Սակայն, միտամանակ պետք է կարողանանք համոզել կիսազիտակից, բայց մեր խորհրդային մարդուն, թե հարկավոր է լավ աշխատել:

Իսկ զբա համար քաղաքների ամեն մի աշխատող պետք է զիտենա քաղաքականապես զենի հարցը և ճշտորեն բացատրել: Յեվ վոչ միայն քաղաքների աշխատողը, այլ և յերկաթուղու պետք և նրա տեղակայները պետք է ցույց տան իրենց իրեն իսկական մարտնչող բոլշևիկներ, վորոնք կարողանում են կռվել մարդկանց:

Կան մասսայական աշխատանքի մի

չարք տարրական հարցեր, ինչպես որինակ, թերթերի ընթերցում, վորոնցից և հարկավոր է սկսել: Չե՞ վոր փաստ է, վոր շատ յերկաթուղայիններ թերթ չեն կարդում: Յերբ յես Լյուբլինյում եյի, ստիպված եյի, վորպես Համկոմկուսի Մոսկվայի մարզկոմի նախկին քարտուղար, կարմբել այն բանի համար, վոր Մոսկվայի մարզի տերրիտորիալում շատ զխավոր կոնգուկտորներ չեն կարդում վոչ «Պրավդա»-ն, վոչ «Գուգոկ»-ը, վոչ յերկաթուղային թերթը, վոչ էլ չըմանային քաղաքների թերթը: Ահհրաժեշտ է այժմ նախադուշացնել, վոր յեթե 2 ամիս հետո մենք յերեվան հանենք վորեւ տեղ, ուր չլինի նույնիսկ այնպիսի տարրական մասսայական աշխատանք, ինչպիսին է թերթերի ընթերցումը, ապա դա կնշանակի, թե աշխատող քաղաքներ, ըստ գործի ելության, չկա, և մենք նման քաղաքներին կխաղաղակենք ամբողջ խորհրդային Միության մեջ:

Մեր մասսայական կուսակցական աշխատելին հաճախ միասուն է կեղծ մասսայականութունը: Կհամարեն 2-000 մարդուց բաղկացած միտինգ, ձևականորեն կանցկացնեն այդ և կկարծեն, թե կատարել են մասսայական աշխատանք: Կամ թե կուսակազմակերպիչը մտնում է կոնգուկտորային բրիգադների հանգրստի սենյակը, ուր նստած է 40 մարդ, կստի յերկու խոսք և կկարծի, թե մասսայական աշխատանք է կատարել: Դա—կեղծ մասսայականութուն է: Իսկական մասսայական աշխատանքը նշանակում է՝ կռվել, զատարակել ամեն մի կետում, ամեն մի կոնգուկտորական պահեստի խմբում, ամեն մի ղեպույում, ամեն մի զժամասում կուսակցության գործին անձնվեր անկուսակ-

ցական ակտիվիստների, իսկական առաջավորների կադրեր, աշխատի մարդիկ, վորոնք իրոք իրենց յետեվից են տանում մասսային:

Տրանսպորտում վերելք կազմակերպելու մեջ խոչոր ղեք պետք է խաղան պրոֆմիությունները: Վնասակար է, յերբ քաղաքները իրենցով ստվերում են պրոֆմիություններին: Յեթե պրոֆմիությունը վատ է աշխատում, դա նշանակում է միայն, վոր քաղաքները չի կարողանում աշխատել, չի կարողանում շարժման մեջ զենի ղեպի մասսաները տանող բոլոր փոկերը, իսկ պրոֆմիությունները — հսկայական շաղկապող փոկ են՝ կուսակցությունից ղեպի մասսաները: Հարկավոր է փոխել վերաբերմունքը ղեպի պրոֆմիությունների աշխատողները: Դժբախտաբար, մեծ մասամբ յերկաթուղային պրոֆմիությունի հետ գործ ունի յերկաթուղու ապարատի աշխատակիցներից ամեն մեկը: Հարկավոր է բարձրացնել պրոֆմիությունների հեղինակութունը, տեսակարար կշիռը, բարելավել նրանց աշխատանքը, ողնել նրանց բոլշևիկյան քննադատությամբ, հոգատար վերաբերմունք ցույց տալ ղեպի նրանց կադրերը:

Ըստ էյուլթյան ստիպված ենք արձանագրել, վոր յերկաթուղայինների պրոֆկազմակերպություններն այնքան էլ լավ չեն աշխատում, չեն ղեկընդ, որինակի համար, մեքենավարների տեսնելիական քննությունները: Այդ շատ լավ միջոցառումը, վոր բարձրացնում է տրանսպորտի առաջատար աշխատողների վորակավորումը, տեղերում փչացրել են, նրան ցույց են տվել բյուրոկրատական վերաբերմունք: Փոխանակ մոտենալու կենսականորեն, մոտեցել են գրասենյակային ձևով:

վերցնում են լավ մեքենավարին, վոր տասնյակ տարիներով աշխատում է առանց վթարների, յենթարկում նրան տեսական խաչաձև քննության և տապալում: Լավագույն մեքենավարներին հաշվում են անպետք, իսկ նրանց, վորոնք ճարպիկ խոսել գիտեն, պահում են: Իհարկե, մի քանի փորձված գործազետ մեքենավարներ ուժեղ չեն թերրիայի մեջ: Նրանք պետք է անպայման սովորեն, կարդան: Բայց դրա համար հարկավոր է նրանց ժամանակ տալ՝ յետաձգելու քննությունը 1-2 ամսով: Դա չեն անում, կարևորագույն միջոցառումն անցնում է ձևականորեն և յերկաթուղիները զրրկում է վորակավորված աշխատողներին: Հարց է ծագում— ո՞ր է յիշն պրոֆկադմակերպությունները, ներանք բյուրոկրատական խեղաթյուրումներից ինչո՞ւ չպաշտպանեցին ամենափորձված մեքենավարներին, պրոֆմիտլոթյան հին անդամներին: Զե՛, վոր հենց պրոֆմիտլոթյան աշխատակիցները կարող են ոգնել մեզ՝ բարեխաղաղ աշխատավարձի սխտեմը, սակայն կոնկրետությունը դեռ քիչ կա այդ գործում: Մենք մոտիկ ժամանակում պետք է աշխատավարձը վերակառուցենք այնպես, վոր բանվորը լավագույն աշխատանքի ժամանակ ավելի չատ վաստակի, վատ աշխատանքի ժամանակ ավելի քիչ, և պրոֆմիտլոթյան աշխատողները դրանում պետք է ոգնեն մեզ:

Կարևորագույն մասսայական միջոցառումը — հարվածային յերկաթուղայինների ստալինյան կոչը, մեր քաղաքների աշխատակիցները և պրոֆմիտլոթյուններն անց են կացնում սխալ, «ազիտացիայի ձևով»: Շատ են խոռակցությունները, արտաքին աղմուկը, քիչ է խորացած

մասսայական աշխատանքն՝ ամբարշտումը, կադմակերպչական մասսայական տնտեսական միջոցառումներով, չկա հանձն առած պարտավորությունների ստուգում:

Կոչը մենք անվանեցինք այն մարդու անունով, ով ցույց է տալիս խորացած մարքսիստական — լենինյան թերրիան ու ամենահանճարեղ կադմակերպվածությունը մասսայական — քաղաքական աշխատանքի թափի հետ շաղկապելու ամենապայծառ ուղիներ, իսկ կոչն անցկացրինք անչնորհք կերպով, նրանից ջլատեցինք հիմնական բովանդակությունը: Հարվածայինների ստալինյան կոչը հարկավոր է, յնչպես կոչը հարկավոր է բարձրացնել նոր աստիճանի: Այս խորհրդակցություններում, քննելով խորտակումների դեմ պայքարելու, վաղոնների յերթեկությունն արագացնելու, կապիտալ շինարարության հարցերը, մենք տալիս ենք հիմնական ուղղություն ու բովանդակություն հարվածայինների ստալինյան կոչը շարունակելու գործում: Հարվածայինների ստալինյան կոչը պետք է անցնի խորտակումների դեմ պայքարելու, վաղոնների յերթեկություններն արագացնելու, պարապուրդները կրճատելու, կապիտալ շինարարությունը բարեխաղաղ կոնկրետ ցուցանիշների համար պայքարելու նշանաբանով: Մեր յերկրի լավագույն յերկաթուղայինները պետք է ցույց տան տրանսպորտը ստալինյան ձևով վերակառուցելու պայքարի որինակներ (ծափահարություն):

Տրանսպորտի վերելքի, փոխադրումների պլանի գերակատարման համար մղվող պայքարը պետք է գլխավորեն կոմունիստները: Առանց կուսակցական կադմակերպության չի կարելի կատարել վոչ մի գործ,

առավել ևս այսպիսի կարևոր ու բարդ մի գործ:

Ի՞նչն է ապահովում պայքարի անհրաժեշտությունը:— Կոմունիստների խոր, սկզբունքային համոզվածություն իրենց գործի իրավացիության մեջ: Ակտիվություն՝ վերակառուցմանը դիմադրողների, տրանսպորտի վերելքը խանգարողների դեմ պայքարելու մեջ, կադմակերպվածություն, վորպեսզի կոմունիստները գործեն վոչ թե ցերեցան, ամեն մեկն իրեն համար, այլ՝ իրրե միասնական, միաձուլ կուլեկտիվ:

Ներկայումս ինչպե՞ս է դրությունը տրանսպորտի մի շարք կուսակցական կադմակերպություններում, վորոնց թվում նաև Հաղորդակցության ծանալարհների ժողկոմատի ապարատում: Կան կոմունիստներ, վորոնք յետում են աշխատանքի մեջ, ալիսի պայքարում թերությունների դեմ, չեն կամենում հաշտվել տրանսպորտի ամոթալի աշխատանքի հետ: Դժբախտաբար, այդպիսիները դեռ կազմում են փոքր մասնություն: Կա մի այլ՝ նույնպես փոքր խմբակ պահպանողականների և ոպորտունիստների, վորոնք կարծում են, թե իրենք մինչև այժմ աշխատում եյին լավ և ավելի լավ աշխատել չեն ցանկանում: Յերը նրանց բնադատում ես, կատարում են և մտածում. «Ի՞նչ եք պահանջում, Դենք ավելի լավ աշխատել չենք կարող»: Այդպիսի ոպորտունիստներին հարկավոր է մերկացնել մինչև վերջ:

Յեվ, վերջապես, մեծամասնությունը, վորոնք անկեղծորեն կամենում են ավելի լավ աշխատել, բայց չփութվել են, զրկվել են բյուրոկրատիզմի կոմունիստական դիմադրություն ցույց տալու ուժից և, այդպիսով, թույլ են տալիս բյուրո-

կրատներին և ոպորտունիստներին անպատիժ տալալելու կուսակցության առաջադրությունների կատարումը:

Լավագույն ակտիվիստների և քաղաքիների աշխատակիցների խընդիրն է՝ կադմակերպել և վոգեորել ամբողջ կուսակցական կադմակերպությունը, բոլոր բանվորներին և ծառայողներին՝ բյուրոկրատիզմի և ոպորտունիստական ծուլության դեմ պայքարելու համար:

Մեզ հարկավոր չե կեղծ կերպով ցուցադրել, թե կուսակադմակերպությունների բոլոր անդամներն առաջավորներ են, յերբ ճոճուսն վոգջույնների ու յերդումների քողի տակ ոպորտունիստներն անպատիժ շարունակում են իրենց վնասարար կերպության ամբությունը կոմիտեում և հակակուսակցական տարրերի, հաշտվողականության ու պոչից քաշ գալու դեմ պայքարելու մեջ: Դժբախտաբար, պայքարելու իսկական կամքը, ներքին համոզվածությունը, գաղափարական կոմիտեությունը դեռ պակասում է յերկաթուղային կոմունիստների զգալի մասի մեջ:

Յեռանդուն աշխատելու համար, ամբողջովին նվիրվելով աշխատանքին, կոմունիստը պետք է ունենա գաղափարական պատրաստություն: Դա չեն հասկանում քաղաքների աշխատակիցներից վոմանք, վորոնք թուլացնում են բացատրական աշխատանքը կոմունիստների մեջ, զերոյի յեն հասցնում կուսակցական ժողովների դերը, ժողովները փախարինում են կուսակադմակերպիչների կարգադրություններով, նվազեցնում են սկզբնական կուսակադմակերպությունների դերը:

Ինչպես մի քանի տնտեսավարներ

գերադասում են ավելի չուտ վթա-
բի հանցավորին հանձնելու դատի,
քան խոսել նրա հետ դեմ առ դեմ,
հայհոյել նրան այնպես, վոր նա
սաստիկ ազդվի, այնպես ել մի քա-
նի կոմունիստներ ձայն են տալիս
կուսակցական տուժանքի ոգտին,
նույնիսկ կուսակցութիւննից իրենց
այս կամ այն ընկերոջն արտաքսե-
լու ոգտին, բայց խուսափում են
խոսել նրա հետ դեմ առ դեմ, հայ-
հոյել նրան՝ դործին վոչ կուսակ-
ցական վերաբերմունք ցույց տալու
համար: Վախենում են փչացնել նը-
րա հետ բարեկամական հարաբե-
րութիւնները: Իսկ առանց դրան,
առանց ամեն մի կոմունիստի ապ-
նիւ պայքարի՝ պետութիւն շահե-
րն անտեսող մարդկանց, դեմ-չի
կարելի ինչպես հարկն ե, կազդու-
րել արանսպորտը:

Տրանսպորտի աշխատանքի հա-
մար՝ յերկաթուղու ե բաժանմունք
ների պետերից վոչ պակաս պատաս-
խանատու քաղաքականների խնդիրն
ե տրանսպորտի վերելքի ախտիվ
մարտիկներ դարձնել կադրայիննե-
րի այն խմբակը, վորը ցանկանում
ե աշխատել, բայց այսոր դեռ ակ-
տիվ մարտիկ չի հանդիսանում:

Դոնրասի որինակը ցույց ե տա-
լիս, վոր այդ կարելի յե անել:
Միթե՞ 1932 թվին մենք կարող ե-
լինք պնդել, թե Դոնրասի աշխա-
տողների մեծ մասը ցանկանում եր
աշխատել դրասենյակա-բոլորոկրա-
տական ձևով: Վո՞չ նրանք կուսակ-
ցութիւն, խորհրդ. իշխանութիւն
կողմն ելին: Սակայն նրանք հաշտ-
վել ելին քարածխի պլանի թերա-
կատարման հետ: Միթե մենք չու-
նենք այնպիսի մարդիկ, վորոնք
թեպետ ե այդ չեն ուզում, բայց
հաշտվել են փոխադրումների պլա-
նի թերաշխատման հետ (ձայներ
ճիշտ ե): Յեթե կան այդպիսի

մարդիկ, ապա նրանց ի՞նչպես կա-
րելի ե բնութագրել, յեթե վոչ վոր
պես ճահճացած, անտարբեր, մեր
աղթանակներով չուրախացող ե մեր
պարտութիւններով չվշտացող մար-
դկանց: Սակայն յեթե մենք, ինչ-
պես հարկն ե, աշխատենք, այդ
մարդիկ անապաման, բառիս բուն
իմաստով ամենակարճ ժամկետում
կըայլեն առաջավորների հետ, վո-
րովհետեւ հիմնականում նրանք խոր
հրդային մեր մարդիկն են: Նրանց
ձանձրացրել ե խախտուակ դրութիւն
մեջ լինելը ե նրանք կհրճվեն, յե-
թե նրանց մոտենան իսկական բոլ-
շեիկներն ու կազմակերպիչներն ե
ասեն՝ արի դնանք ե հաղթանակ
ձեռք բերենք (Բոլոն ծախահարու-
բ յուսմներ):

Յերկաթուղիների քաղաքականների
մեծամասնութիւն աշխատանքի մեջ
նկատելի յե այն բացասական դե-
ժը, վոր նրանք յերկաթուղային
տնտեսական կազմակերպութիւն-
ները վորոչ չափով առանձնացրել
են տեղական տերրիտորիալ կուս-
կազմակերպութիւններից: Դա խո-
րապես սխալ ե: Տերրիտորիալ կազ-
մակերպութիւնների կուսակցական
կուլտուրան շատ ավելի բարձր ե,
ե կուսակցական աշխատանքը դնե-
լու դործում կուսակցութիւն տե-
րիտորիալ կազմակերպութիւնների
դեկավար ողնութիւնը կլինի արդ-
յունաւետ ճիշտ այնպես, ինչպես
ե յերկաթուղիների աշխատանքների
բարեկամման հարցերում ամբողջու-
թյամբ:

Ինոնումի ե բենաթափման ժա-
մանակը կըճատելու ե Դոնեցի յեր-
կաթուղում վագոնների չըջնաուու-
թիւնն արագացնելու դժուր Դո-
նեցի մարդկոմի աշխատանքի մար-
տի փորձը ակներևորեն ապացու-
ցում ե, թե տերրիտորիալ կազմա-
կերպութիւններն ինչպիսի մեծ դե

կալար ողնութիւն կարող են ցույց
տալ յերկաթուղիներին:

Յերկաթուղու պետը ե քաղաքա-
նի պետը պետը ե սերտորեն կապ-
վեն յերկրի մարդի, հանրապետու-
թիւն, կուսակցական ե խորհրդա-
յին կազմակերպութիւնների դեկա
վարների հետ, պետը ե ժամանակին
տեղեկութիւն տան մարդկոմների
քարտուղարներին ե մարդկործկոմ-
ների նախագահներին՝ յերկաթու-
ղիների աշխատանքի բոլոր կարեու-
րագույն խնդիրների մասին:

Չեմ կասկածում, վոր յերկրները,
մարդերը, չըջնները, առաջավոր
ձեռնարկութիւնները, կոլխոզներն
անապաման ողնութիւն կզան տրան
սպորտին: Իրենցից՝ յերկաթուղա-
յիններից, նրանց հրամանատար-
ներից ե քաղաշխատողներից ե կար-
ված, վորպեսպի այդ ողնութիւնը
լինի գործնական, վորպեսպի
այդ ողնութիւնը հնարավորու-
թիւն տա ամենակարճ ժամկե-
տում մորիկիցացիայի յենթար-
կելու բեռնումի բոլոր սեղերվ-
ները ե բարելավելու տրանսպորտի
աշխատանքը:

Մենք կարող ենք ե պետը ե կա-
նոնավորենք յերկաթուղիների աշ-
խատանքն այնպես, վոր նրանք աշ-
խատեն ե՝ լավ, ե՝ ճիշտ, յեթե
վոչ Մոզերի ժամացույցի նման, ա
պա գոնե մեր Տոյմիսի ժամա-
ցույցի նման (Ընդհանուր ծիծաղ):

Այժմ յերկաթուղայիններն արժա-
նանում են կուսակցութիւն ե կա-
ռավարութիւն ամենամեծ ուշա-
դրութիւնը, ստանում են ամենամեծ
պնութիւնը, ե ամենամեծ ջերմ վե-
րաբերմունքը, առանց վորի մեր պայ
մաններում աշխատել չի կարելի:

Մեր կուսակցութիւն կենտրոնա-
կան կոմիտեն ե մեր կառավարու-
թիւնը յուրաքանչյուր տվյալ չըբ-
ջանում հաշվի յեն առնում թույլ ո-

ղակը ե նվիրում են նրան հատուկ
ուշադրութիւն: Այժմ տրանսպոր-
տը մեր տնտեսութիւն թույլ ողա-
կրն ե հանդիսանում, ինչպես դա
ստանձին ուսով ընդգծված ե ընկ.
ՍՏԱԼԻՆԻ կողմից կուսակցութիւն
17-րդ համագումարում, ինչպես
այդ ամեն որ ընդգծում ե կենտրո-
նական կոմիտեն: Այդ պատճա-
ռով տրանսպորտին այժմ նվիրում
ե հատուկ ուշադրութիւն ու հոգա-
տարութիւն: Դա չի կարող մեղ
բոլորիս հաւատ չներշնչել դեպի
հաղթանակը, վոր տրանսպորտի
աշխատողները նույն հավանութիւ
նը կդանեն, ինչպիսի հավանու-
թիւն որինական կերպով գտան
մեր արդյունաբերութիւն աշխա-
տողները:

Ռիժնիկիձե. բայց այս դահլի-
ճում մի քանի անգամ հաւաքվել
ենք ե՝ մենք (Ծիծաղ):

Կոնգրեսիւիչ. Այժմ, ճիշտ ե, այս
դահլիճում ե այլ տեղերում ար-
դյունաբերութիւնը նույնպես մի
քանի անգամ յենթարկվել ե քննա-
դատութիւն: Բայց արդյունաբերու-
թիւն աշխատողները ցույց տվին
որինակ այն բանի, թե քննադա-
տութիւննից հետո, առանց ձեռքերը
թուլացնելու, առանց արցունք թա-
րելու, ինչպես պետը ե առույգ,
վստահ պայքարել, վորպեսպի այդ
քննադատութիւնը կիրաւով կյան-
քում. վորպեսպի մեր մեծ առաջ-
նորդ ընկեր ՍՏԱԼԻՆԻ խոսքը դառ-
նա սոցիալիստական շինարարների
բանակի դործը (Ծախահարուբ յուս-
մներ):

Այսոր յերկաթուղայինների հա-
մար հասել ե այն որը, յերբ մենք
կարող ենք ե պետը ե դեպի վեր
բարձրանանք: Այսոր հասել ե այն
որը, յերբ կոմունիստները պետը ե
ցույց տան՝ իրենք բուլշեիկներ են,
թե բուլշեիկներ չեն, անկուսակցա-

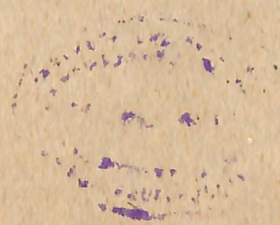
կանները պետք է ցույց տան՝ իրենք խորհրդային մարզի⁶ կ են, թե խորհրդային մարզիկ չեն: Ճառերին ու բանաձևերին այստեղ չեն հավատալու, այդպիսին չէ մեր Կենտրոնական Կոմիտեն: Գործեր, բեռնումի մեծացման փաստեր, վազոնների շրջանառության արագացման, խորտակումների թվի կրճատման փաստեր են սպասում մեզանից կուսակցությունն ու յերկիրը:

Թույլ տվեք հավատ հայտնել, վոր մենք բոլորս, սկսած բարձր հրամանատարից մինչև շարքային յերկաթուղայինը, արժանի կլինենք այն ամենորյա հոգատարությանը, վոր հայտնաբերում են յերկաթու-

ղային տրանսպորտի նկատմամբ կուսակցությունն ու անձամբ ընկ. ՍՏԱԼԻՆԸ (Ծափահարություններ):

Միլիոնավոր յերկաթուղայինների հետ միասին, կազմակերպելով նրանց, խրախուսվելով մեր կուսակցության Կենտրոնական Կոմիտեյի կողմից, ղեկավարվելով նրա ու կառավարության կողմից, ղեկավարվելով ընկեր ՍՏԱԼԻՆԻ կողմից, մենք համարձակ առաջ կգնանք և կհաղթանակենք:

(Բուռն ու յերկարատև ծափահարություններ: Բացականչություններ. ուռ՛ա, Կեցցե՛ ընկեր ՍՏԱԼԻՆԸ):

ՀՀ Ազգային գրադարան

NL0299302

24.427

5

248